

SUOMEN LATU

SUOMEN LADUN TOIMINTA- SUUNNITELMA 2019

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINNANJOHTAJALTA	3
2. VISIO, PERUSTEHTÄVÄ, STRATEGIA	4
3. ULKOILE	5
3.1. Koulutus	
3.2. Aikuisliikunta	
3.3. Lastentoiminta	
3.4. Tapahtumat ja kiertueet	
4. OSALLISTU	16
4.1. Jäsenrekisteripalvelu	
4.2. Yhdistyspalvelut	
4.3. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	
4.4. Yhdistysten toiminnalliset tuet	
4.5. Alue toiminta	
4.6. Järjestön kokoukset ja järjestökoulutukset	
4.7. Jäsenhankinta ja jäsenedut	
4.8. Suomen Ladun toimintapisteet	
5. VAIKUTA	19
5.1. Vaikuttaminen	
5.2. Jäsen- ja jäsenyhdistysviestintä	
5.3. Ulkoinen viestintä	
5.4. Yhteistyö	
6. TOIMINTAKESKUKSET	22
6.1. Suomen Latu Kiilopää	
6.2. Suomen Latu Paloheinä	
6.3. Suomen Latu Oittaa	
7. HALLINTO	26
7.1. Strategia ja mittarit	
7.2. Hallitus, työvaliokunta ja luottamushenkilöt	
7.3. Henkilöstöhallinto	
7.4. Yhdenvertaisuussuunnitelma	
7.5. Monikulttuurisuuden ja kestävän kehityksen edistäminen Suomen Ladun toiminnassa	
7.6. Taloushallinto	
7.7. Hallintopalvelut	
7.8. Toimintakeskusten palvelu	
7.9. Turvallisuusasiat	
7.10. Suomen Ladun Palveluyhtiö, muut omistukset ja osakkuudet	
7.11. Hankkeet	
8. TALOUS	30
8.1. Talousarvio	
8.2. Jäsenmaksut	
8.3. Muu varainhankinta	
8.4. Sijoitus- ja rahoitustoiminta	
VAHVISTETTU TALOUSARVIO 2019	32
SUOMEN LADUN HENKILÖKUNTA	34

1. TOIMINNANJOHTAJALTA

Toimintasuunnitelmamme suurin tehtävä on koordinoida, viestiä ja aktivoida jäsenyhdistyksiämme yhteisesti sovittuihin tulevan vuoden tekoihin, jotta kaikki löytävät mielekkään tavan ulkoilla. Se sisältää mahdollisimman tarkasti ajallisesti ja paikkoihin suunniteltuja konkreettisia toimenpiteitä, jotka perustuvat yhdessä työstämäämme visioon, perustehtävään, strategiaan ja arvoihin.

Kevätkokouksessa jäsenistö päätti järjestää paikallisesti ja valtakunnallisesti seuraavat pää-tapahtumat:

- Nuku yö ulkona 31.8.
- Unelmien liikuntapäivä perheliikuntateemalla yhteistyössä Sydänliiton jäsenyhdistysten kanssa (10.) -11.5.2019
- #Ulkonakuinlumiukko 2.2.-10.3.
- Kutsu päättäjä ulos 30.9.-13.10.

Samalla päätettiin toteuttaa Suomen Ladun koordinoimana jäsenyhdistyksissä retkeily-, hyvinvointia luonnosta -, hiihto- ja polkujuoksukiertueet. Näiden lisäksi toimintasuunnitelma sisältää tietoa lukuisista muista aikuisten, perheiden ja lasten ulkoiluttamiseen ja järjestötoimintaan sekä viestintään liittyvistä koulutuksista ja toimenpiteistä.

Toimintasuunnitelma on kirjoitettu jäsenyhdistysten näkökulmasta niin, että he voivat ottaa heille sopivia yksittäisiä asioita omaan toiminnan suunnitteluun ja vuosikalenteriin helposti mukaan. Näin varmistetaan, että mahdollisimman moni hyötyy järjestön tarjoamista palveluista.

Vuoden aikana halutaan vahvistaa jäsenyhdistysten toiminnan osaamisen levittämistä muille jäsenyhdistyksille tarjoamalla taloudellista tukea mm. uusien toimintamuotojen kehittämiseen.

Toivomme Paloheinään, Oittaaalle sekä Kiilopäälle Suomen Ladun tukemia ja jäsenyhdistysten organisoimia tapahtumia. Välineistömme on jäsenyhdistysten toiminnalle käytössä omakustannehintaan asiakaskäyttöaikojen ulkopuolella.

Jäsenyhdistysten toiveet on tarkasti kuunneltu ja niiden perusteella yhteiset asiat on hyvin suunniteltu. Se on vain tekemistä vaille valmis. Uskon, että aikaisempaa paremmalla ennakoivalla viestinnällä onnistumme yhdessä mainiosti itse toteutuksessakin. Tehtävämme on selkeä: autamme kaikkia löytämään sen oman mielekkään tavan ulkoilla.

Eki Karlsson
toiminnanjohtaja

SUOMEN LATU

2. VISIO, PERUSTEHTÄVÄ, STRATEGIA

Suomen Ladun tehtävänä on edistää kaikenikäisten ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa kaikkina vuodenaikoina. Haluamme, että kaikki löytävät mielekkään tavan ulkoilla ja nauttia luonnosta.

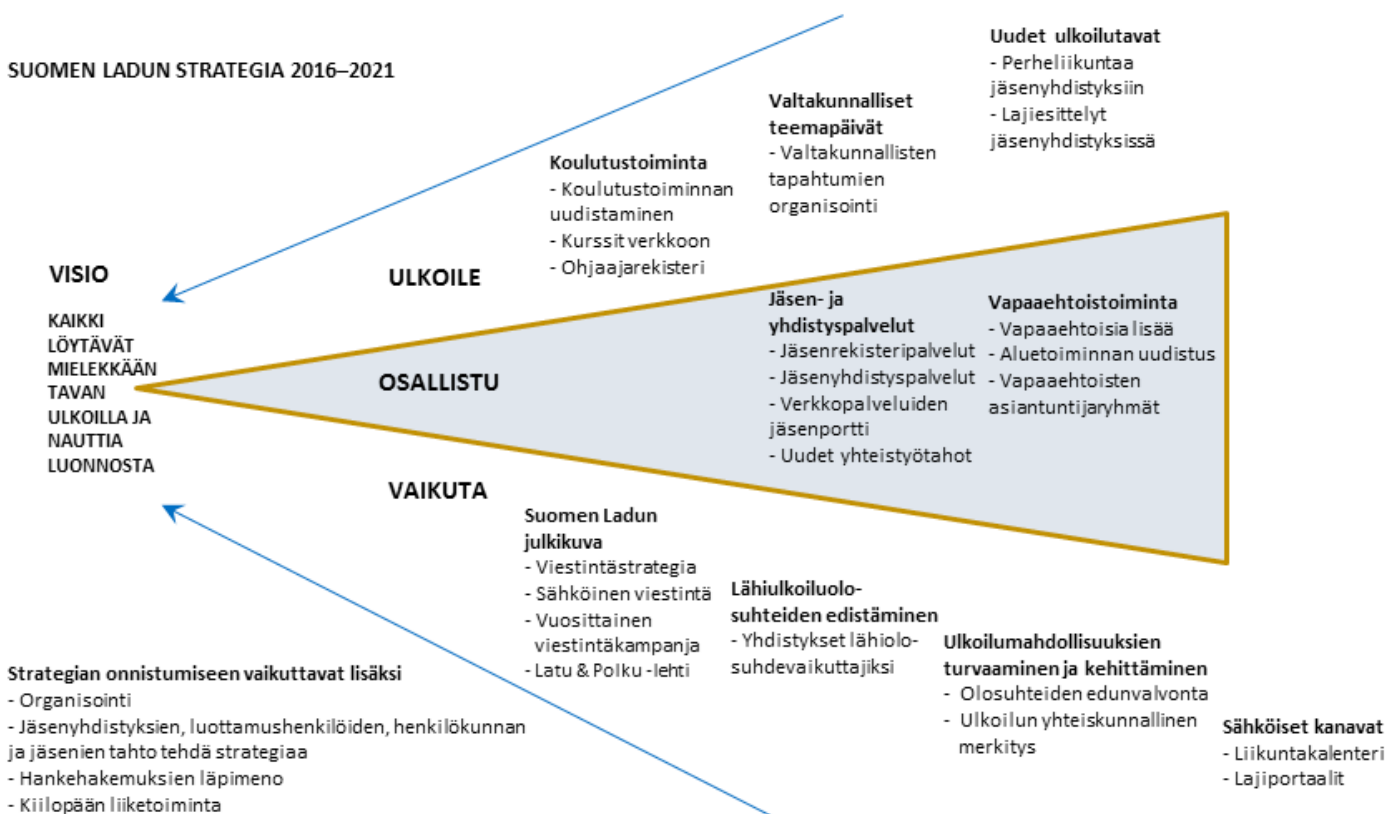
Ulkoilulla ja liikunnalla on monia myönteisiä ja kiistattomia vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen. Suomen Latu ja sen jäsenyhdistykset liikuttavat ihmisiä monipuolisesti sekä luonnossa että rakennetussa ympäristössä.

Tavoitteen saavuttamiseksi toiminta on jaettu kolmeen eri painopisteeseen: Ulkoile - Osallistu - Vaikuta. Tämä toimintasuunnitelma pohjautuu perustehtävän mukaiseen ja vuosille 2016-2021 suunniteltuun visioon ja strategiaan.

Vahvan perustoimintamme lisäksi strategisia tavoitteita edistetään ensi vuonna mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- 1) Nuku yö ulkona ja kolme muuta valtakunnallista tapahtumaa
- 2) Neljä valtakunnallista lajikiertuetta ja Hyvinvointia luonnosta -teema uutena toimintamuotona
- 3) Monipuolista perheliikuntatoimintaa
- 4) Kehitetään jäsenyhdistysviestintää ja yhteistä tapahtumakalenteria
- 5) Jatketaan paikallista tapahtumayhteistyötä Sydänliiton jäsenyhdistysten kanssa
- 6) Vapaaehtoistoiminnan pilottikoulutus ja johtopäätökset jatkoa varten
- 7) Vahvistetaan ulkoilun asemaa yhteiskunnassa mm. eduskuntavaalien yhteydessä
- 8) Luodaan Ohjaajana Suomen Ladun jäsenyhdistyksessä -materiaali

SUOMEN LADUN STRATEGIA 2016–2021

3. ULKOILE

Aikuisten, lasten ja perheiden liikuntatoiminta, sen koordinointi ja kehittäminen sekä tapahtumien ja koulutusten järjestäminen, tapahtuu Ulkoile-tiimissä. Aikuisliikunnassa pitkäjänteistä työtä tehdään avainlajeissa, joita ovat retkeily, hiihto ja talviuinti. Kehittyvistä lajeista panostetaan maastopyöräilyyn, polkujuoksuun ja frisbeegolfiin sekä hyvinvointia luonnosta -teemaan. Nuku yö ulkona on vuoden 2019 päätapahtuma. Perheliikunta on yksi järjestön strategisista valinnoista ja näkyy toiminnassa laajasti. Lastentoiminnan laaja ja vakiintunut koulutustarjonta palvelee niin jäsenyhdistysten vapaaehtoisia kuin varhaiskasvatuksen ammattilaisia.

Ulkoile-toiminnasta kertyy yhteensä 256 500 euroa tuottoja ja 979 639 euroa kuluja.

3.1. Koulutus

Strategiakauden tavoitteena on uudistaa koulutukset vastaamaan ulkoilijoiden ja jäsenyhdistysten tarpeita. Vuosina 2019-2021 toteutettavassa koulutusuudistuksessa on kaksi sisältöaluetta, joissa molemmissa on omat tavoitteet ja toimenpiteet. Uudistus pohjautuu koulutustoiminnan selvityksiin. Uudistuksessa osallistetaan jäsenyhdistyksiä ja kouluttajia.

1.-osion, Liikuntatoiminta jäsenyhdistyksissä, tavoitteena on lisätä jäsenyhdistysten liikunnan määrää ja laatua. Toimenpiteenä on ”Ohjaajana Suomen Ladun jäsenyhdistyksessä” -materiaalin luominen, joka pitää sisällään mm. kurssien hinnoittelun selkiyttämisen ja koulutusyhteistyön kehittämisen jäsen-

yhdistysten ja latualueiden kanssa. 2.-osion, Koulutustoiminta Suomen Ladussa, tavoitteena on luoda toimivat ja laadukkaat koulutustoiminnan käytänteet ja järjestelmät. Tässä hyödynnetään Opintokeskus Siviksen tuottamaa Koulutusten kokonaissuunnitelma -materiaalia, jossa koulutustoiminta jaetaan suunnittelu, toteutus, johtaminen ja arviointi -osa-alueisiin. Kehittämistoimet painottuvat johtamiseen ja arviointiin.

Digitaalisia koulutusmateriaaleja kehitetään edelleen. Talviuinnissa ja polkujuoksussa on verkkokurssit, retkeilyyn lähdetään sellaista laatimaan. Lyhyitä, koulutuksellisia videoita julkaistaan useammasta lajista ja aiheesta. Videoiden pääkohdeyhtymänä ovat ulkoilun harrastajat.

Uusi ulkoilua ja luontoliikuntaa ohjaavien ohjaajarekisteri löytyy osoitteesta suomenlatu.fi/ohjaaja-rekisteri. Ohjaajarekisteri tarjoaa ulkoilulajien ohjaajille kätevän tavan saada uusia ohjausmahdollisuuksia ja verkostoitua muiden ohjaajien kanssa. Yhdistykset voivat etsiä rekisteristä helposti ohjaajia omaan toimintaansa. Ohjaajarekisteriä markkinoidaan ensisijaisesti Suomen Ladun kouluttamille ohjaajille ja yhdistyksille ja toissijaisesti yhdistyksen ulkopuolisille. Ohjaajaklubin toimintaa kehitetään edelleen. Klubilaisille lähetetään uutiskirje 2-4 kertaa vuodessa ja heille järjestetään ohjaajien tapaamiset 8.6. Kuopion seudulla ja 9.11. pääkaupunkiseudulla.

Vuodelle 2019 suunnitellut aikuisliikunnan ja lastentoiminnan ohjaajakurssit on esitelty lajien/toimintamuotojen yhteydessä. Kurssien määrät näkyvät taulukoissa s. 6 ja 12. Jäsenyhdistyksille tarjotaan kaksi maksutonta kurssipaikkaa/laji/toimintamuoto, poislukien opaskurssit ja Luonnossa kotonaan -kurssit. Osallistujat sitoutuvat toimimaan ohjaajina jäsenyhdistyksissä. Suomen Ladun kouluttajille järjestetään tapaaminen 16.11. ja lisäksi yhteyttä pidetään kouluttajakirjein.

Tavoitteena on vuoden aikana

- Ohjaajana Suomen Ladun jäsenyhdistyksessä -materiaalin luominen
- Koulutusten kokonaissuunnitelman laatiminen
- Retkeilyn verkkokurssin julkaisu ja vähintään kolmen koulutuksellisen videon julkaisu
- Ohjaajarekisterin markkinointi, tavoitteena on kasvattaa käyttäjämäärää 35 % vuosittain
- Ohjaajaklubin toiminnan kehittämisen ja vakiinnuttaminen

Koulustoittoiminnan kehittämisestä kertyy 74 179 euroa kuluja, sisältäen palkatun henkilökunnan työpanoksen. Eri toimintamuodoissa järjestettävän koulutuksen kulut on esitetty näiden budjeteissa.

3.2. Aikuisliikunta

Suomen Ladulla on kolme avainlajia: retkeily, hiihto ja talviuinti. Järjestö keskittyy pitkäjänteisesti näiden lajien edistämiseen ja koulutustyöhön. Järjestö on avainlajiensa valtakunnallinen asiantuntija, ja viestii niiden lajisivustoista, harrastuspaikoista ja olosuhteista monipuolisesti verkkosivuillaan. Retkeilyssä ja hiihdossa järjestetään tapahtumakiertue.

Avainlajien lisäksi Suomen Latu panostaa, strategiansa mukaisesti, uusien lajien kehittämiseen. Tavoitteena on luoda toimintaedellytyksiä ja -tapoja yhdistysten käyttöön. Tällä monipuolistetaan yhdistysten toimintaa ja tarjotaan ihmisille uusia mielekkäitä ulkoilumahdollisuuksia. Merkittävin tapa tuoda uusia lajeja esiin on Laji tutuksi -kiertueet, jotka toteutetaan yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa. Kiertueita järjestetään polkujuoksussa ja Hyvinvointia luonnosta -teemassa. Uusia lajeja ja toimintamuotoja pyritään löytämään myös jäsenyhdistysten omina kokeiluina, joihin tarjotaan tukea (ks. kpl 4.4).

Jäsenyhdistykset tarjoavat ohjattua liikuntaa yli 20 eri lajissa/toimintamuodossa. Järjestön roolina on etsiä osaamista kentältä ja koordinoita lajien toimintoja jäsenyhdistysten ja muiden tahojen kanssa.

Vuoden aikana aikuisliikunnan lajitoimintaa arvioidaan kokonaisuutena. Taustana tälle on vuonna 2018 tehty aikuisliikunnan selvitys. Lajitoiminnasta tehdään kirjallinen yhteenveto sekä johtopäätökset mm. toteutustavoista, kohderyh-

Kurssin nimi	Kurssien määrä	Osallistujien määrä
Hiihdon ohjaajakurssi	1	10
Frisbeegolfin ohjaajakurssi	2	20
Polkujuoksun ohjaajakurssi	4	50
MTB-alkeisohjaajakurssi	2	35
MTB-ohjaajakurssi (Taso3, SuPO)	1	12
Retkimelonnin ohjaajakurssi	1	10
Muun lajin ohjaajakurssi	2	20
Retkeilytaitojen perusteet (pilotti)	1	15
Opaskurssi, kesäosa	1	15
Metsämieli-vertaisohjaajakoulutus	3	60
Talviuinnin verkkokurssi	3	45
Yhteensä	21	295

mistä ja resurssoinnista. Lajitoiminnan toteutus- ja kehittämissuunnitelma tehdään strategiakauden loppuun (2021 saakka).

Suomen Latu järjestää monipuolista koulutusta jäsenyhdistysten aikuisliikunnan tukemiseksi.

Aikuisliikunnan ohjaajakoulutuksien osalta tarjotaan kaksi ilmaisipaikkaa/yhdistys/laji. Näille paikoille yhdistykset voivat ilmoittaa ohjaajia, jotka ovat sitoutuneet ohjaamaan lajia yhdistyksessä koulutuksen jälkeen.

Lajitoiminnasta kertyy yhteensä 69 050 euroa tuottoja ja 454 320 euroa kuluja. Resurssien jakautuminen eri lajeille on esitelty seuraavissa kappaleissa.

3.2.1. Vaellus ja retkeily

Suomen Latu toimii retkeilyn asiantuntijana ja kattojärjestönä. Tavoitteena on edistää retkeilyä eri muodoissa ja parantaa lajin olosuhteita. Suomen Latu jäsenyhdistyksineen on merkittävä retkien ja vaellusten järjestäjä Suomessa.

Jäsenyhdistysten käyttöön laaditaan Retkeilytaitojen perusteet -materiaali ja kurssisisältö. Tavoitteena on luoda valtakunnallisesti sovellettava, selkeä ja innostava tuote, jota yhdistykset voivat hyödyntää omassa toiminnassaan. Materiaalia hyödynnetään retkeilykiertueella ja pilottikurssi järjestetään syksyllä. Lopullinen tuote on jäsenyhdistysten käytössä keväällä 2020. Retkeilytyöryhmän työ keskittyy Retkeilytaitojen perusteet -materiaalin ja -kurssin tuottamiseen.

Touko-kesäkuussa toteutetaan yhdessä jäsenyhdistysten kanssa retkeilykiertue. Tapahtumat toteutetaan latumajoilla tai vastaavilla paikallisilla retkeilykohteilla. Tapahtumissa kerrotaan paikallisista retkeilymahdollisuuksista, jokamie-

henoikeuksista ja yhdistysten toiminnasta sekä esitellään retkeilyvälineitä ja -varusteita. Tavoitteena on uusien retkeilystä kiinnostuneiden ihmisten kynnyksen madaltaminen retkeilyyn sekä uusien osallistujien hankkiminen yhdistysten tapahtumiin. Yhdistykset voivat hakea tapahtumaa omalle paikkakunnalleen. Tavoitteena on toteuttaa 15 tapahtumaa ja saada tapahtumiin yhteensä 1 000 osallistujaa.

Retkeilystä laaditaan 3-4 lyhyttä videota, jotka tukevat Retkeilytaitojen perusteet -kurssin toteutusta. Videoiden kohderyhmänä ovat retkeilyä aloittavat. Videoita hyödynnetään tulevassa retkeilyportaalissa, jonka suunnittelu aloitetaan. Retkeilyportaali toteutetaan kevyenä verkkokurssina, jonka tavoitteena on tarjota virikkeitä suurelle yleisölle aloittaa retkeilyharrastus. Tavoitteena on tehdä yhteistyötä eri tahojen, kuten Metsähallituksen, Partion ja Retkipaikka.fi-palvelun kanssa.

Opaskurssin kesäosa järjestetään Kiilopäällä ja Urho Kekkosen kansallispuistossa 20.-28.7. Suomen Ladun oppaiden täydennyskoulutusta järjestetään yhteistyössä Latuneuvojat ry:n kanssa.

Latu&Polku-lehti julkaisee runsaasti retkeilyyn liittyviä artikkeleita ja tukee näin jäsenten retkeilyharrastusta. Suomen Ladun nettisivuille ja Latu&Polku-verkkolehden tuetaan retkeilyaiheista sisältöä.

Vuoden päätapahtuma on Nuku yö ulkona -tapahtuma, katso kpl 3.4.1.

Vaellus- ja retkeilytoiminnasta kertyy 12 000 euroa tuottoja ja 88 426 euroa kuluja.

3.2.2. Hiihto

Hiihto on yksi Suomen Ladun perinteisistä lajeista. Jäsenyhdistysten ylläpitämät majat, laavut ja tulentekopaikat muodostavat hyvän taukopaikkaverkoston talviliikkuji- le. Suomen Ladun hiihtotoiminta koostuu pääosin talviaikaan toteutettavasta hiihtotoiminnasta, mutta siihen kuuluu myös sulan maan aikaan toteutuva rullahiihtotoiminta.

Suomen Latu järjestää tammi-maaliskuun välisenä aikana hiihtokiertueen kahdeksalla paikkakunnalla yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa. Suomen Latu vastaa valtakunnallisesta markkinoinnista, tapahtuman sisällön toteuttamisesta ja paikallisten vetäjien kouluttamisesta. Suomen Latu ja jäsenyhdistys vastaavat yhdessä paikallisesta markkinoinnista. Paikallinen yhdistys vastaa tapahtuman käytännön järjestelyistä. Jäsenyhdistykset voivat hakea tapahtumaa omalle paikkakunnalleen vuoden 2018 syksyn aikana toteutettavassa hakuprosessissa. Tavoitteena on saada hiihtokiertueen tapahtumiin yhteensä 1 000 hiihtäjää.

Kaikki hiihdosta -verkkopalvelua kehitetään sisällön osalta. Verkkopalvelun tavoitteena on olla hiihtäjän ykköskaveri, paikka, josta saa helposti tiedot voitelusta, teknikasta, välineistä, laduista, harjoitusohjelmista ja massatapahtumista. Jäsenyhdistykset ja hiihtotapahtumien järjestäjät voivat ilmoittaa maksutta Kaikki hiihdosta -sivustolla ja sähköisessä tapahtumakalenterissa omia hiihtotapahtumia ja laturetkiä.

Hiihdossa järjestetään yksi ohjaajakurssi.

Suomen Latu tukee jäsenyhdistysten suksienhuoltopisteiden kokeilua. Latumajojen yhteyteen

perustettavissa suksienvoitelupisteissä yhdistysten jäsenillä on mahdollisuus huoltaa ja voidella suksiaan maksutta. Huoltovälineet ja -telineet löytyvät voitellupisteestä, mutta hiihtäjän tulee käyttää omia voiteita.

Suomen Ladun yhteistyökumppanina suksissa toimii Karhu ja sauvoissa sekä voiteissa Startex.

Suomen Latu edistää talvikaudella maastohiihtoa ja kesäkaudella rullahiihtoa Suomen Latu Paloheinässä (ks. kpl 3.2.7.), Suomen Latu Oittaalla (3.2.8) ja Suomen Latu Kiilopäällä (ks. kpl 6.5.). Tulevaisuutta varten suunnitellaan iltahiihdot-kuntohiihtotapahtuman konseptia, jota pilotoidaan kauden aikana Oittaalla sekä Paloheinässä.

Hiihtotoiminnasta kertyy 14 000 euroa tuottoja ja 83 218 euroa kuluja.

3.2.3. Uinti

Suomen Latu toimii talviuinnin asiantuntijana ja edistää lajia suomalaisena terveysliikuntamuotona.

Talviuinnin SM-kilpailut järjestetään Turussa 1.-3.2. Kilpailut järjestetään 30. kerran ja juhluvuotena tavoitteena on saada paikalle noin 1 000 uimaria. Kilpailujen 30-vuotisesta historiasta kerätään osallistujien kuvamuistoja ja niistä tehdään kooste. Talviuinnin EM-kilpailut järjestetään ensimmäistä kertaa 1.-3.3. Laukaassa. Kilpailuihin odotetaan yli 1 000 uimaria ympäri Eurooppaa. Kilpailujen järjestäjillä on käytettävissään Suomen Ladun hankkima varustepaketti sekä nettisivut.

Suomen Ladun jäsenyhdistykset sekä muut talviuintiseurajat ympäri Suomea järjestävät syksyisin talviuintikauden avajaisia esim. pitämällä avoimia ovia talviuintipaikoilla.

Suomen Latu kannustaa järjestämään tapahtumia verkkomateriaalilla sekä valtakunnallisella tiedottamisella. Talviuinnin verkkokurssia toteutetaan edelleen.

Suomen Ladun talviuintityöryhmä koordinoi talviuintitoimintaa. Työryhmän jäsenet vierailevat talviuintipaikoilla ja opastavat yhdistyksiä uintipaikkojen turvallisuusasioissa. He ylläpitävät myös talviuinnin Facebook-sivuja. Työryhmä valitsee Talviuinnin SM- ja EM-kilpailujen järjestäjät sekä nimeää Vuoden talviuimarin ja talviuintipaikan.

Suomen Latu kannustaa jäsenyhdistyksiä ottamaan lajivalikoimaansa avovesiuinnin. Taloudellisesti tuettavia yhteistyökumppaneita etsitään jäsenyhdistyksistä ja muista tahoista, jotka kehittäisivät lajista muillekin jäsenyhdistyksille uuden toimintamallin. Avovesiuinti sopii toimintamuotona erityisesti niille

jäsenedistyksille, joilla on käytössä rantapaikka.

Uintitoiminnasta kertyy 20 900 euroa tuottoja ja 41 736 euroa kuluja.

3.2.4. Kehitettävät lajit

Pyöräily

Pyöräily on lähes jokaiselle sopiva hyötyliikuntaa, kuntoilua ja retkeilyä, ja se onkin suomalaisten suosituimpia liikuntalajeja. Suomen Latu aktivoi yhdistyksiä järjestämään paikallista pyöräilytoimintaa ja tukee rahallisesti aktiivisten kouluttautumista pyöräilyn ohjaajiksi. Koulutuksen järjestää Suomen Pyöräilynohjaajat ry. Kansalaisia kannustetaan käyttämään pyörää arkiliikunnassa ympäristöystävällisenä kulkumuotona. Yhdistykset järjestävät viikkolenkkejä ja pidempiä päiväretkiä sekä myös useampi-päiväisiä pyöräretkiä koti- ja ulkomailla.

Maastopyöräilyn suosio kuntoilu- ja retkeilylajina on edelleen kasvanut. Lähiliikuntana maastopyöräily sopii säännölliseksi ulkoiluharrastukseksi ja toisaalta se on yhä kasvava tapa retkeillä ja matkailla luontokohteissa. Laji on vakiintunut säännölliseksi toiminnaksi lukuisissa jäsenyhdistyksissä.

Suomen Latu jäsenyhdistyksineen edistää maastopyöräilyä matalan kynnyksen ulkoilulajina ja luontoliikuntana. Jäsenyhdistysten ja Suomen Ladun maastopyöräilytoimintaa varten koulutetaan maastopyöräilyn alkeisohjaajia ja jatkokoulutetaan mtb-pyöräilynohjaajia yhteistyössä Suomen Pyöräilynohjaajat ry:n kanssa. Ohjaajille järjestetään vuosittainen tapaaminen. Viestinnässä pyöräilyä pidetään esillä jokaiselle sopivana ja iloisena tapana liikkuu sekä nauttia ulkoilusta ja luonnosta.

Tutustu maastopyöräilyyn -kurssit, ohjatut retket sekä pyörien vuokraustoiminta jatkuvat Suomen Ladun toimintapisteissä Kiilopäällä ja Oittaaalla. Suomen Latu Kiilopäällä järjestetään myös maastopyöräilyviikkoja lajin harrastajille. Suomen Ladun jäsenyhdistykset voivat lainata omakustannusperiaatteella toimintapisteiden maastopyöräilyjärjestäessään omatoimisia alkeiskursseja tai muita tapahtumia.

Suomen Latu tunnetaan maastopyöräilyn olosuhteiden asiantuntijana. Valtakunnallisen ja paikallisen viestinnän kautta tuodaan esiin lajin reittitarvetta ja reittien monikäyttöä sekä nostetaan esiin toteutettuja uusia reittejä. Harrastajien hyviä toimintatapoja ja lajietikettiä vahvistetaan.

Suomen Ladun maastopyöräilytyöryhmän tavoitteena on saada lajin harrastetapahtumat Suomen Ladun tapahtumakalenteriin sekä tukea ohjaajia yhdistystoiminnassa. Yhdessä jäsenyhdistysten kanssa pilotoidaan omatoimisia pyöränhuoltopisteitä (ks. kpl 4.4.).

Suomen Latu edistää maastopyöräilyä vahvasti myös toimintakeskuksissaan (ks. kpl 6).

Pyöräilytoiminnasta kertyy 22 139 euroa kuluja.

Polkujuoksu

Polkujuoksu on yksi ulkoilun uusista muodoista, joka on viime vuosina jalkautunut Suomen Ladun jäsenyhdistyksiin. Suomen Latu jatkaa polkujuoksuohjaajien kouluttamista tavoitteenaan kouluttaa 50 uutta ohjaajaa neljässä erillisessä koulutustilaisuudessa. Kurssi toteutetaan osittain verkkokurssina. Koulutetut ohjaajat perustavat uusia polkujuoksuryhmäjäsenyhdistyksiin ympäri Suomea tai liittyvät vahvistamaan jo olemassa olevien polkujuoksu-

ryhmien ohjaajatiimejä. Ohjaajia kannustetaan ohjaajatoimintaan materiaalilla ja asiantuntijatuella. Suomen Latu järjestää lisäksi polkujuoksuohjaajien yhteisen tapaamisen ja treenitilaisuuden Forssassa 2.11.

Suomen Latu toteuttaa polkujuoksu-tutuksi-kiertueen 10-15 paikkakunnalla touko-kesäkuussa yhdessä jäsenyhdistysten kanssa. Kiertueen tapahtumat ovat avoimia yleisötapahtumia, joissa jäsenyhdistys näyttäytyy paikallisille liikkujille järjestämällä innostavan polkujuoksutapahtuman. Suomen Latu tavoittelee kiertueella säännöllisen toiminnan jalkauttamista paikallisiin jäsenyhdistyksiin. Tavoitteena on saada kiertueen tapahtumiin yhteensä 500 osallistujaa.

Yhdistykset voivat hakea omalle paikkakunnalleen polkujuoksu-kiertueen tapahtumaa. Suomen Latu hoitaa valtakunnallisen viestinnän ja tukee yhdistystä materiaalein paikallisessa tiedottamisessa. Lisäksi Suomen Latu vastaa tapahtumien perussisällön valmistelusta ja ohjeistuksesta yhdistyksille sekä antaa asiantuntija-apua tapahtuman käytännön toteutukseen. Jäsenyhdistyksen koulutetut ohjaajat ovat keskeisessä roolissa polkujuoksu-kiertueen järjestämisessä.

Polkujuoksu-työryhmän tehtävänä on jalkauttaa laji jäsenyhdistyksiin, kehittää koulutusjärjestelmää, ideoida Kiilopään ja Oittaaan polkujuoksu-toimintaa sekä edistää polkujuoksureittien saatavuutta. Tavoitteena on edelleen kasvattaa omalla paikkakunnallaan polkujuoksuja järjestävien jäsenyhdistysten määrää 45 yhdistykseen 2019 loppuun mennessä.

Suomen Latu Kiilopäällä jatketaan heinäkuussa polkujuoksuviikon järjestämistä.

Suomen Latu Oittaa järjestää polkujuoksutoimintaa, tekniikkakursseja sekä teemaharjoituksia sulan maan aikaan. Lisäksi Oittaa välivuokraamossa on lainattavissa aluekarttoja reittisuosituksineen. Alueen jäsenyhdistykset voivat hyödyntää Oittaa polkujuoksupahtumia varten.

Suomen Ladun yhteistyökumppanina polkujuoksussa toimii VJ (jalkineet) sekä Garmin.

Polkujuoksutoiminnasta kertyy 14 250 euroa tuottoja ja 49 866 euroa kuluja.

Frisbeegolf

Frisbeegolf on suosittu kaikenikäisten ulkoilulaji, jota harrastetaan yli 40 jäsenyhdistyksessä.

Vuonna 2018 tehtiin yhdistysten kenttien laatukartoitus, jonka pohjalta tullaan tekemään kehittämistoimenpiteitä. Lisäksi kehitetään toimintamalleja, jotta yhdistykset voivat paremmin hyödyntää omia sekä paikkakunnan muita ratoja. Näiden pohjalta luodaan lajin kehittämisisiltä, jota yhdistykset voivat tilata omaan yhdistykseen. Lisäksi laaditaan ohjeistus viikkokisasta, jonka yhdistykset voivat ottaa helposti käyttöön ja säännölliseen toimintaan.

Yhteistyössä Suomen Frisbeegolf-liiton kanssa toteutetaan kaksi frisbeegolfin ohjaajakoulutusta. Yhdistysten tarpeen mukaan toteutetaan myös Frisbeegolf tutuksi -tilaisuuksia.

Suomen Ladun jäsenille tarkoitettu mestaruuskilpailu toteutetaan toista kertaa.

Suomen Latu Kiilopäällä ylläpidetään 19-väyläistä rataa.

Frisbeegolf-toiminnasta kertyy 900 euroa tuottoja ja 34 781 euroa kuluja.

Hyvinvointia luonnosta

Suomen Ladun slogan, "Löydä hyvä olo ulkoilusta. Ulkoilu lisää onnellisuutta, terveyttä ja hyvinvointia", kiteyttää hyvin myös uusimpien luonnon terveysvaikutusten tutkimustulokset. Uusia lempeän luontoliikunnan lajeja kehittyy jatkuvasti lisää, sillä niitä tarvitaan.

Suomen Latu haluaa kehittää ja tukea jäsenyhdistysten matalan kynnyksen liikkumista luonnossa, sen terveys- ja hyvinvointivaikutukset huomioiden. Yhdistyksille tarjotaan haettavaksi Hyvinvointia luonnosta -tapahtumakiertue 15 paikkakunnalle, toteutus elo-syyskuussa. Kiertue järjestetään yhdessä jäsenyhdistyksen kanssa. Suomen Latu suunnittelee sisällön, materiaalit ja antaa asiantuntijatuen tapahtumiin. Kiertueen tapahtumat ovat avoimia yleisötapahtumia, joissa jäsenyhdistys näyttäytyy positiivisesti paikallisille liikkujille järjestämällä innostavan hyvinvointitapahtuman luonnossa.

Kiertueen tavoite on edistää matalan kynnyksen liikkumista luonnossa helppojen ohjattujen harjoitusten avulla ja tarjota yhdistyksille uusia työvälineitä myös jo olemassa oleviin retkiin ja toimintaan. Tavoitteena on myös jakaa tietoa uusimmista luonnon tutkimustuloksista ja terveysvaikutuksista. Pitkällä tähtäimellä uudella toimintatavalla saadaan myös uusia jäseniä ja vapaaehtoisia mukaan yhdistyksen toimintaan.

Kiertueen tapahtuma koostuu kokemuksellisesta aistirekkestä, tietopuolisesta osuudesta sekä lopuksi yhdistyksen oman toiminnan

jatkosuunnittelusta. Tavoitteena on saada kiertueille yhteensä 450 osallistujaa ja jatkotavoitteena innostaa yhdistyksiä jatkamaan hyvinvointiaiheisiä tapahtumia.

Hyvinvointia luonnosta -toiminnan tueksi toteutetaan loppuvuodesta kolme vertaisohjaajakoulutusta, joiden tavoite on 60 osallistujaa. Materiaaleissa hyödynnetään myös jo olemassa olevia menetelmiä ja materiaaleja mm. Metsämieli ja Ikäinstituutti. Vertaisohjaajakoulutuksen tavoite on antaa tietopuolista materiaalia, tukea ohjaajuutta, antaa lisää valmiuksia ja valmiita harjoituksia vetää hyvinvointipainotteisia retkiä sekä monipuolistaa yhdistyksen lajitarjontaa ja toiminnan osallistujakuntaa.

Hyvinvointia luonnosta -toiminnasta kertyy 27 866 euroa kuluja.

3.2.5. Muut lajit

Geokätköily

Suomen Latu edistää geokätköilyä Suomessa kaikille sopivana matalan kynnyksen ulkoilumuotona. Monissa jäsenyhdistyksissä harrastetaan geokätköilyä ja järjestetään kätköilytapahtumia. Jäsenyhdistyksille järjestetään geokätköily tutuksi -koulutuksia tilauksesta. Geokätköilyn ohjaajakoulutus järjestetään, mikäli sille on kysyntää.

Suomen Latu Kiilopäällä järjestetään 14.-16.6. Midnight Sun Geocaching -megaeventti, johon odotetaan yli 500 osallistujaa. Pohjois-Norjassa viikkoa aikaisemmin järjestettävän megaeventin kanssa tehdään markkinointiyhteistyötä.

Jäsenyhdistyksiä aktivoidaan järjestämään siivoustapahtumia eli CITO-eventtejä eri puolilla maata maailmanlaajuisilla CITO-viikoilla.

Tavoitteena on 15 jäsenyhdistysten järjestämää tapahtumaa.

Suomen Latu tekee tiivistä yhteistyötä Garmin Nordic Finland Oy:n sekä geocache.fi-sivuston ja Kiven alla Oy:n kanssa.

Sauvakävely ja kävely

Suomen Latu edistää lajia tarjoamalla materiaaleja sekä ryhtitesti-pakettia yhdistyksille. Jäsenyhdistyksille järjestetään sauvakävely tutuksi - ja ohjaajakoulutuksia tilauksesta. Lisäksi monet jäsenyhdistykset vetävät säännöllisesti toimivia paikallisia sauvakävelyryhmiä. Yhteistyötä lajin edistämiseksi tehdään International Council Of Nordic Walking -yhdistyksen kanssa. Tahko Pihkala -seura järjestää kahdeksan alueellista sauvakävely-tapahtumaa, joiden toteutusta Suomen Latu tukee.

Melonta

Suomen Latu järjestää jäsenyhdistysten melonnasta vastaaville retkimelonnin ohjaajakurssin yhteistyössä Suomen Melonta- ja Soutuliiton kanssa. Lisäksi yhdistyksille markkinoidaan muitakin liiton verkkosivuilla olevia koulutuksia. Lajia edistetään Suomen Latu Oittaalla yhdessä Welhonpesä Oy:n kanssa.

35. Suomi Meloo -kanoottiviesti melotaan 8.-14.6. reitillä Kihniö-Salo. Tapahtuma on suunnattu ensisijaisesti melonnin harrastajille mutta myös ensikertalaiset voivat osallistua kaksikossa. Järjestäjänä on Suomi Meloo -organisaatio, jonka jäseniä ovat Suomen Melonta- ja Soutuliitto sekä Suomen Latu. Erämelonnin SM-kilpailut järjestetään mikäli järjestävä taho löytyy.

Lumikenkäily

Lumikenkäilyä harrastetaan noin 50 jäsenyhdistyksessä. Sen lisäksi Suomen Latu tekee yhteistyötä Suomen Lumikenkäilijät ry:n kanssa.

Jäsenyhdistykset tai latualueet voivat tilata ohjaajakurssin omalle paikkakunnalleen. Ohjaajakurssin materiaali on myös Suomen Lumikenkäilijät ry:n ja Suomen Ladun kouluttajien käytettävissä ohjaajakurssien toteuttamiseen.

Lumikenkien vuokraus ja ohjattu lumikenkäily jatkuu Suomen Ladun toimintakeskuksissa (Oittaa, Paloheinä sekä Kiilopää).

Retki- ja matkaluistelu

Suomen Ladun jäsenyhdistys Suomen Retkiluistelijat ry järjestää tulokaskursseja ja ohjattuja retkiä

marraskuun alusta maaliskuun loppupuolelle. Retket on tarkoitettu yhdistyksen tulokaskurssin käyneille jäsenille. Suomen Latu järjestää yhteistyössä Retkiluistelijoiden kanssa laji tutuksi -tapahtumia neljällä paikkakunnalla.

Muut lajit ja toimintamuodot

Jäsenyhdistyksissä harrastetaan myös muita liikuntamuotoja kuten lentopallo, jumppa, soutu, kotouttamistoiminta, sisäpelit, suunnistus, vesiliikunta, mölkky, tanssi, kyykkä ja lumenveisto. Suomen Latu tukee näiden lajien toimintaa viestinnällisesti ja yhdistys itse ilmoittaa tapahtumakalenterin kautta lajien toiminnasta ja tapahtumista.

Kappaleessa 3.2.6. esitellyistä muiden aikuisliikuntalajien toiminnoista kertyy yhteensä 78 855 euroa kuluja.

3.3. Lastentoiminta

Lastentoiminnassa yhdistyy liikunta, luonnossa toimiminen ja yhdessäolo. Toiminnassa välitetään terveitä elämäntapoja sekä myönteistä asennetta liikuntaa ja luontoa kohtaan. Suomen Ladun strategian mukaisesti perheet ovat tärkeä kohderyhmä. Lastentoiminnan kohderyhmä on alle 10-vuotiaat lapset, joita tavoitellaan Metsämörri-, Muumien ulkoilukoulujen ja Luonnossa kotonaan -toiminnan kautta.

Suomen Ladun tarjoama laaja ohjaajakoulutus tukee niin jäsenyhdistysten vapaaehtoistoimijoita kuin varhaiskasvatuksen ammattilaisiakin. Jäsenyhdistysten osalta pääpaino on paikallisen lastentoiminnan tukemisessa ja lisäämisessä. Lastentoiminnan koulutuksiin on jäsenyhdistysten toimintaan sitoutuneille vapaaehtoisille tarjolla kaksi maksutonta paikkaa/toimintamuotoa vuonna 2019, poislukien varhaiskasvatuksen ammattilaisille suunnatun Luonnossa kotonaan -toiminnan.

Jäsenyhdistysten lastentoimijoista koottu verkosto, Latunen, jatkaa toimintaansa ja erityisesti kehitetään sen aluetoimintaa. Verkostotaapaaminen on 12.10. ja mahdollisuus osallistua koulutuspäivään 13.10. Yhteyttä verkoston jäseniin pide-

tään sähköisesti verkostokirjeiden ja Facebook-ryhmän välityksellä. Lastentoiminnan työryhmä koordinoi Latunen-verkostoa. Työryhmän toiminnan painopisteinä ovat perheliikunta, aluetoiminta ja yhdenvertaisuus.

Varhaiskasvatuksen ammattilaisten osalta pääpaino on tilauskurssimuotoisissa koulutuksissa. Vuonna 2019 lastentoiminta on esillä kahdessa isommassa, varhaiskasvattajia kohtavassa tapahtumassa.

Lastentoiminnasta kertyy yhteensä 177 450 euroa tuottoja ja 277 428 euroa kuluja. Resurssien jakautuminen eri toimintamuodoille on esitelty seuraavissa kappaleissa.

3.3.1. Metsämörri

Metsämörri on satuhahmo, joka johdattaa lapset luontoon liikuttamaan sadun ja leikin keinoin.

Metsämörri-toiminnan perustana on laadukas ja laaja koulutustoiminta. Koulutuksiin osallistuvat niin varhaiskasvatuksen ammattilaiset kuin vapaaehtoisuudelta toimivat ohjaajat. Koulutuksina ovat Metsämörri-ohjaajan perus- ja päivityskurssit, Metsävaeltajatoiminnan ohjaajakurssi sekä Metsämörri esiopetuksessa-, Metsänuppuset ja -mytetyt

- ja Metsämörri ystävineen -teemakurssit. Keväällä valmistuu Metsämörri esiopetuksessa-teemakurssin uudistettu materiaali. Kurssitoimintaa kehitetään käytännöllään entistä toimivammaksi. Tavoitteena on kouluttaa 50 aktiivista, vapaaehtoistoimintaan sitoutuvaa, ohjaajaa sekä käynnistää kurssiyhteistyö kolmen kunnan kanssa.

Toimintaa tukevaa materiaalia ylläpidetään ja kehitetään. Tietoa Metsämörriä välitetään kaikille avoimessa Metsämörri-klubissa. Tavoitteena on 1 000 klubilaista.

Ohjaajille tarjotaan kehittymisen väylää Meillä on Metsämörri -laatumunnuksen avulla. Laatumunnuksen järjestelmää ylläpidetään yhdessä Finlands Svenska Idrott rf:n, Metsämörriohjaajat ry:n ja Luonnossa kotonaan ry:n kanssa. Tavoitteena on 100 laatumunnuksentahoa.

Jäsenyhdistysten yhteistyö koulujen kanssa on monipuolista luonto- ja ulkoiluinnostuksen viemistä koulujen opetustoimintaan, retkiin, liikuntapäiviin ja leirikouluihin. Jäsenyhdistysten kouluikäisten toimintaa tuetaan latualueiden Metsävaeltajatoiminnan ohjaajakoulutuksilla ja maksuttomalla, www-sivuilta löytyvällä, tukimateriaalilla.

Kurssin nimi	Kurssien määrä	Osallistujien määrä
Metsämörriohjaajan peruskurssi	40	800
Metsänuppuset ja -mytetyt -teemakurssi	3	45
Metsämörri ystävineen -teemakurssi	3	45
Metsämörri esiopetuksessa -teemakurssi	6	90
Metsävaeltajatoiminnan ohjaajakurssi	2	30
Muumien hiihtokoulun ohjaajakurssi	3	30
Muumien retkeilykoulun ohjaajakurssi	3	30
Luonnossa kotonaan -peruskurssi	8	120
Luonto toimintaympäristönä -työpaja	6	120
Tunteet hukassa -metsäseikkailu -koulutus (pilotti)	2	30
Tunteet hukassa -metsäseikkailu -työpaja	4	60
Yhteensä	80	1370

Metsämörriohjaajat ry:n, Finlands Svenska Idrott rf:n ja Suomen Metsäyhdistyksen kanssa tehdään yhteistyötä mm. 8 000 lasta tavoittavan Minun puuni -kampanjan osalta. Kansainväliseen metsämörri-toimintaan osallistutaan Friluftsrämjandet rf:n johdolla. Verkostomaista yhteistyötä tehdään Metsän oppimispolku -ohjausryhmän, Ympäristökasvatuksen Pyöreän Pöydän ja Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman kanssa.

Metsämörri-toiminnasta kertyy yhteensä 114 000 euroa tuottoja ja 145 152 euroa kuluja.

3.3.2. Muumien ulkoilukoulut

Muumien ulkoilukoulut vievät lapset ja perheet retkeilemään lähiluontoon ympäri vuoden. Kokonaisuuteen kuuluvat Muumien hiihto-, lumikenkäily- ja retkeilykoulu.

Vuonna 2019 Muumien hiihto- ja retkeilykoulujen ohjaajakursseja toteutetaan avoimina ja tilauskursseina. Lisäksi Muumien lumikenkäilykoulun ohjaajakurssi, Muumien hiihtokoulun päivityskurssi sekä Retkihemulit-teemakurssi ovat saatavilla tilauskursseina.

Verkkokaupassa saatavilla olevaa, toimintaa tukevaa materiaalia ylläpidetään. Toimintaan etsitään yhteistyökumppania, jonka kanssa voidaan toteuttaa Muumien ulkoilukoulu vaikuttaen entistä laajemmin.

Muumitoiminnasta kertyy yhteensä 8 850 euroa tuottoja ja 25 054 euroa kuluja.

3.3.3. Luonnossa kotonaan

Luonnossa kotonaan (LK) on varhaiskasvatuksessa ja koululaisten

iltapäivätoiminnassa toteutettava toimintamalli, jossa painottuu ulkoilmaelämä säällä kuin säällä, ympäri vuoden. Toiminta korostaa leikkiä, kiireetöntä yhdessäoloa ja yhdessä tekemistä.

LK-verkoston toimintaa ylläpidetään sähköisellä yhteydenpidolla ja koulutuksilla. Toimijoita perehdytetään toimintaan, toimijoiden hakemukset ja raportit käsitellään. Tavoitteena on laajentaa verkostoa vähintään kahdella uudella toimipaikalla vuonna 2019.

Syksyllä 2019 Luonnossa kotonaan täyttää 20 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi vuosittainen verkostotapaaminen 4.10. on molempien maantieteellisten verkostojen yhteinen, ja sinne kutsutaan myös yhteistyökumppaneita.

Luonnossa kotonaan -työryhmän päätehtävä on aktivoida verkoston toimintaa ja koordinoita juhluvuoden toimintoja. LK ry:n kanssa tehdään yhteistyötä juhluvuoden ja perheiden toimintaan aktivoimisen osalta.

Koulutusta ja materiaalia luonnossa tapahtuvaan opetukseen tehdään yhteistyössä Ulko-opet ry:n kanssa ja Ympäristöopisto Syklin Loikkaa ulkoluokkaan -hankkeessa. Ti-lauskurssina toteutetaan Luonto toimintaympäristönä -työpajoja.

Luonnossa kotonaan -toiminnasta kertyy yhteensä 31 600 euroa tuottoja ja 43 345 euroa kuluja.

3.3.4. Perheliikunta

Perheliikunta on jalkautunut osaksi Suomen Ladun toimintaa. Perhenäkökulman ja sen näkyvyyden vahvistamista jatketaan edelleen kaikissa lajeissa ja ohjaajakoulutuksissa. Yhdistysten perhetoimintaa tuetaan jakamalla tapahtuma- ja toimintavinkkejä, tarjoamalla tukimateriaalia perheliikuntaan ja suorien yhdistyskontaktien avulla. Tavoitteena on, että perheliikuntaa toteutetaan vähintään 73 jäsenyhdistyksessä ja että niihin osallistuu noin 15 500 henkilöä. Perheliikunnasta viestimistä lisätään sekä Suomen Ladun omissa viestintäkanavissa että muissa medioissa.

Suomen Latu on aktiivisesti mukana Liikkujan polku -verkoston (kts kohta 5.3.3.) Perheliikunnan teemaryhmässä. Toiminta painottuu Eri-ikäiset yhdessä liikkeelle -teemaan, jossa jaetaan hyviä käytäntöjä ja viestitään niistä.

Sydänliiton Neuvokas perhe -ohjelman kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Yhdessä edistetään sekä viestinnällisesti että käytännön yhteistyöllä perheiden hyvinvointia

ja liikunnallista elämäntapaa sekä järjestetään Unelmien liikuntapäivätapahtumia 10.-11.5.

Perheliikuntaa edistetään myös useiden hankkeiden avulla (ks. kpl 7.10.).

Perheliikuntatoiminnasta kertyy yhteensä 12 090 euroa kuluja.

3.4. Tapahtumat ja kiertueet

Suomen Ladun organisoimat valtakunnalliset teema- ja massatapahtumat sekä lajikiertueet ovat yksi strategian painopisteistä. Tapahtumia toteutetaan yhdessä jäsenyhdistysten ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Teema- ja massatapahtumat mahdollistavat suurten ihmismäärien liikuttamisen sekä vahvistavat Suomen Ladun roolia monien ulkoilulajien edistäjänä. Valtakunnallisten tapahtumien järjestelyihin osallistuvien jäsenyhdistysten sekä tapahtumiin osallistuvien lukumääriä seurataan, samoin valtakunnallisten tapahtumien saamaa medianäkyvyyttä.

Vuoden päätapahtumat ovat:
2.2.-10.3. #UlkonaKuinLumiukko
10.-11.5. Unelmien liikuntapäivä
31.8. Nuku yö ulkona
30.9.-13.10. Kutsu päättäjä ulkoilu-
paikalle

Kiertueiden avulla tehdään uusia lajeja tutuksi ja jo perinteisten lajien osalta voidaan edistää uudenlaisia toimintamalleja yhdistysten toiminnan tueksi.

Vuoden kiertueet ovat:
Hiihtokiertue (tammi-maaliskuu)
Retkeilykiertue (touko-kesäkuu)
Polkujuoksu tutuksi -kiertue (touko-kesäkuu)
Hyvinvointia luonnosta -kiertue (elo-syyskuu)

Lisäksi järjestetään yhdessä Rovion kanssa Angry Birds Go Snow -tapahtumia.

Kiertueet on esitelty tarkemmin kappaleessa 3.2.

3.4.1. Nuku yö ulkona -tapahtuma

Nuku yö ulkona -tapahtuma toteutetaan 31.8. Tavoitteena on 50 jäsenyhdistysten omaa tapahtumaa eri puolilla maata. Yhdistyksille tarjotaan erilaisia toimintamalleja sekä materiaaleja tapahtumien järjestämisen tueksi. Tapahtumassa toteutetaan laaja viestinnällinen kampanja, jossa pyritään saamaan mahdollisimman moni ulkoilemaan ja yöpymään ulkona. Koko tapahtuman osallistujatavoite on 100 000 osallistujaa.

Tapahtumaan haetaan uusia sisältöjä tekemällä yhteistyötä Pohjoismaisen ulkoiluverkoston, erityisesti Norsk Friluftsliv -järjestön, kanssa. Yhteistyössä on tavoitteena toteuttaa Nuku yö ulkona -tapahtumia vuonna 2020. Viestinnällistä ja toiminnallista yhteistyötä tehdään Suomen Sydänliiton, Partiolaisten ja FSI:n kanssa ja etsitään aktiivisesti myös muita toiminnallisia järjestökumppaneita.

Nuku yö ulkona -päätapautuma on Kiilopäällä ja sen järjestää Oulun latualue yhteistyössä Kiilopään kanssa.

Nuku yö ulkona -tapahtumasta kertyy yhteensä 10 000 euroa tuottoja ja 95 268 euroa kuluja.

3.4.2. Lumiukko-haaste: #UlkonaKuinLumiukko

Suomen Latu jatkaa edellisenä vuonna aloitettua #UlkonaKuinLumiukko-haastetta. Tavoitteena

on innostaa suomalaisia liikkumaan yhdessä ulkona lumiukkoja tehden.

Haasteen laaja viestinnällinen tavoite on korostaa yhdessä ulkoilun helppoutta ja perheliikuntaa osana Suomen Ladun toimintaa valtakunnallisesti ja paikallisesti. Kampanja-aika on 2.2.-10.3.

Tavoitteena on, että 50 yhdistystä on mukana haasteessa toiminnallisesti. Yhdistyksille tarjotaan viestinnällistä tukea, toiminnallisia ideoita ja materiaalia paikallisten tapahtumien sekä paikallisen yhteistyön toteuttamiseen. Lumiukkoja on haasteen aikana rakentamassa yli 100 000 ulkoilijaa tapahtumissa tai omatoimisesti.

Lumiukkohaasteesta kertyy yhteensä 33 999 euroa kuluja.

3.4.3. Unelmien liikuntapäivä 10.-11.5.

10.5. vietetään Suomen Olympiakomitean koordinoimaa valtakunnallista liikkumisen pop up -päivää. Teemana on Eri-ikäiset yhdessä liikkeellä. Suomen Ladun jäsenyhdistykset järjestävät yhdessä Sydänliiton kanssa perheliikuntatapahtumia 10.-11.5. Tapahtumia tuetaan pyöräily- ja lähiluontoretkeily- ja -materiaalein. Tavoitteena on 50 tapahtumaa.

3.4.4. Angry Birds Go Snow -tapahtumat

Yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa järjestetään kolme suurempaa perheille suunnattua talviliikuntatapahtumaa eri puolella Suomea. Tapahtuman toteutuksesta vastaa paikallinen jäsenyhdistys, jota Suomen Ladun tarjoama materiaali ja viestintä tukevat. Isojen tapahtumien tavoite on 6 000 osallistujaa ja tapahtumien laatuun panostetaan tiiviillä yhteydenpidolla Suomen

Ladun ja paikallisten järjestäjien välillä. Myös Oittaalla järjestetään tapahtuma.

Lisäksi kokeillaan uudenlaista, pienillekin jäsenyhdistyksille ja paikkakunnille soveltuvaa toteutusmallia. Yhdistys voi viikon ajan toteuttaa erilaisia pieniä tilaisuuksia kaikille avoimina ja/tai yhteistyössä koulujen ja päiväkotien kanssa. Näitä uudenmallisia Angry Birds Go Snow -viikkoja järjestetään yhdessä kymmenen yhdistyksen kanssa.

Tapahtumien osalta tehdään yhteistyötä Rovio Entertainment Ltd:n kanssa.

Angry Birds Go Snow -tapahtumista kertyy yhteensä 20 220 euroa kuluja.

3.4.5. Tapahtumamarkkinointi

Suomen Latu toteuttaa laajaa ja monikanavaista tapahtumamarkkinointia, johon kuuluu erilaisten markkinointimateriaalien suunnittelu- ja taittotöitä sekä aktiivista viestintää Suomen Ladun eri medioissa, sosiaalisessa mediassa ja verkossa.

Yhdistyksille tuotetaan helppokäyttöistä tapahtumamarkkinointimateriaalia käytettäväksi niin Suomen Ladun koordinoimissa tapahtuma-

kokonaisuuksissa kuin yhdistyksen omissa tapahtumissa, messuilla tai retkillä. Materiaalien valinnassa ja tuotannossa painotetaan ekologisuutta. Lisäksi yhdistyksille tuotetaan tapahtumiin materiaalia, joka mahdollistaa Suomen Ladun toiminnan esittelemisen yhtenäisen ilmeen kautta.

Tapahtumamarkkinoinnista kertyy yhteensä 12 241 euroa kuluja.

Valtakunnalliset tapahtumat 2019

- Lumiukkokampanja 2.2.-10.3.
- Angry Birds Go Snow -tapahtumat (tammi-maaliskuu)
- Talviuinnin SM-kilpailut 1.-3.2. Turku
- Talviuinnin EM-kilpailut 1.-3.3. Laukaa
- Lumeneuston SM-kilpailut, avoinna
- Suomen Ladun kevätkokous 27.-28.4. Nastola
- Unelmien Liikuntapäivä 10.-11.5.
- Erämelonnan SM-kilpailut, avoinna
- Midnight Sun Geocaching Mega-eventti 14.-16.6. Kiilopää
- Suomen Ladun Frisbeegolf-mestaruuskisat 10.8. Heinola
- Nuku yö ulkona -haaste 31.8.
- Suomen Ladun syyskokous 26.-27.10. Rokua
- Kiilopäähiihto 23.11.

4. OSALLISTU

Suomen Latu on noin 190 jäsenyhdistyksen ja niiden noin 86 000 jäsenen järjestö. Järjestön tehtävänä on palvella jäsenyhdistyksiään monin eri tavoin. Osallistu-kokouksien tukitoimia ovat mm. jäsenrekisteripalvelu, yhdistyksille tarjottavat sähköiset järjestelmät, tapahtumien järjestämisessä auttaminen, järjestökoulutukset, alue toiminnan tuki sekä henkilökunnan tarjoama neuvonta ja tuki. Tuemme jäsenyhdistyksiä myös erilaisissa yhdistystoiminnan kysymyksissä sekä puhelimitse että sähköpostitse. Näistä palveluista vastaa Suomen Ladun toimiston Osallistu-tiimi. Järjestö tuottaa myös jäsenetuja yhdistysten jäsenille sekä auttaa yhdistyksiä jäsenhankinnassa.

Tällä strategiakaudella erityisiä painopisteitä järjestötoiminnassa ovat vapaaehtoistoiminnan ja alue toiminnan kehittäminen, erilaisten sähköisten kanavien hyödyntäminen ja jäsenrekisteripalvelujen tarjoaminen jäsenyhdistyksille. Sähköisesti tarjottavia kanavia ovat mm. tapahtumakalenteri, vain jäsenille suunnatut palvelut (ns. jäsenportti) sekä lajiportaalit. Yhdistyksille tarjottujen palvelujen laatua ja asiakas tyytyväisyyttä seurataan järjestön tulokortilla.

Järjestötoiminnasta kertyy yhteensä 49 600 euroa tuottoja ja 376 011 euroa kuluja. Resurssien jakautuminen eri tapahtumille on esitelty seuraavissa kappaleissa.

4.1. Jäsenrekisteripalvelu

Jäsenrekisteri Ankkurissa Suomen Ladun toimistolla hoidetaan keskitetysti jäsenmaksujen laskutus, maksumuistutukset ja tilitykset yhdistyksille. Tavoitteena on saada kaikki yhdistykset keskitetty

jäsenmaksulaskutuksen piiriin. Palvelu pohjautuu Suomen Ladun ja jäsenyhdistyksen kesken tehtyyn kirjalliseen sopimukseen, jossa mm. tietosuojalainsäädäntö on huomioitu.

Jäsenyhdistysten nimeämät käyttäjät voivat tarkastella yhdistyksen jäsenten tietoja ja tehdä erilaisia jäsenlistauksia tai tulostaa mm. osoitetarroja. Muutokset jäsenyyksiin ja jäsenten yhteystietoihin tehdään Suomen Ladun toimistolla.

Ankkurin käyttäjiä koulutetaan järjestön kokousten yhteydessä sekä vertaiskoulutuksena, jossa vapaaehtoinen Ankkurin yhdistyskäyttäjä kouluttaa alueellisesti jäsenrekisterin käyttäjiä.

Sähköisen viestinnän tehostamiseksi kerätään yhdessä jäsenyhdistysten kanssa jäsenten sähköpostiosoitteita jäsenrekisteriin.

Jäsenpalvelun laatua seurataan jatkuvan asiakaspalautteen avulla.

Jäsenrekisteripalveluista kertyy yhteensä 47 352 euroa kuluja.

4.2. Yhdistyspalvelut

Järjestö palvelee jäsenyhdistyksiään monipuolisesti yhdistystoiminnassa. Henkilökunta auttaa yhdistyksiä puhelimitse, sähköpostitse sekä vierailujen ja henkilökohtaisten kontaktien kautta.

Suomen Latu tuottaa entistä enemmän sisältöjä jäsenilleen myös sähköisesti. Yhdistyspalvelut-sivustolla jäsenyhdistykset pitävät yllä omia perustietojaan, joita käytetään mm. liittymislomakkeella, jäsenrekisteripalveluissa sekä järjestön toiminnassa. Sivusto on pääosin julkinen,

mutta tietojen päivittämiseen tarvitaan yhdistyskohtaiset tunnukset. Yhdistyspalvelun alla toimii myös jäsenyhdistyksille ilmainen tapahtumakalenteri. Vuoden erityisenä tavoitteena on lisätä tapahtumakalenterin käyttöä jäsenyhdistysten keskuudessa niin, että tapahtumia on kalenterissa 25 % enemmän kuin vuonna 2018.

Suomen Ladun nettisivuilla on jäsenportti, johon kirjautumalla jäsenet pääsevät käsiksi sähköiseen Latu&Polku-lehteen ja lehden arkistoon. Jäsenportin tulevia sisältöjä suunnitellaan ja kehitetään edelleen vuoden aikana.

Suomen Ladun laatimassa jäsenyhdistysten käyttöön tarkoitettuna sähköisessä jäsenkyselyssä on valmiita yhdistystoiminnan kehittämiseen suunnattuja kysymyksiä, joihin yhdistyksen jäsenet vastaavat verkossa linkin kautta. Kyselyn sulkeuduttua yhdistys saa tulokset käyttöönsä jatkotoimenpiteitä varten. Järjestötoimikunnan kehittämä Kuntomittari on 30 kysymyksen lomake, jonka täyttämällä yhdistys löytää omat vahvuutensa ja kehityskohteensa itse arvioimalla.

Järjestöllä on voimassa tapaturmavakuutus OP Vakuutukselta jäsenyhdistysten järjestämää toimintaa varten. Vakuutuksen hoitokulurajaa nostetaan 10 000 euroon vuoden alusta alkaen.

Yhdistyspalveluista kertyy yhteensä 34 329 euroa kuluja.

4.3. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Vapaaehtoistoiminta on yksi Suomen Ladun yhdeksästä strategian painopisteestä. Tavoitteena on

saada jäsenyhdistyksiin lisää vapaaehtoisia.

Vapaaehtoistyötä tulisi johtaa ja kehittää kokonaisuutena. Vapaaehtoistoiminnan työryhmä on työskennellyt jäsenyhdistyksille koulutusmateriaalin, jonka pohjalta voidaan järjestää eri mittaisia koulutuksia luottamushenkilöiden vapaaehtoisosaamisen kehittämiseksi. Laajempi kahden viikonlopun mittainen koulutus järjestetään ensimmäisen kerran syksyllä/kevällä 2018-19. Järjestön syyskokouksen yhteyteen suunnitellaan päivän mittainen koulutus kaikille kokoukseen osallistuville jäsenyhdistyksille. Koulutusta kehitetään edelleen näiden pilottien kokemusten pohjalta. Työryhmä kehittää myös käytännön työkaluja vapaaehtoistyön järjestämisestä jäsenyhdistyksissä.

Suomen Ladun omaa vapaaehtoistoimintaa toteutetaan strategian mukaisesti myös työryhmätoiminnalla. Järjestöllä on vuonna 2019 yhteensä 10 työryhmää, joissa vapaaehtoiset tuovat oman osaamisensa koko järjestön käyttöön ja edistävät järjestön tavoitteita.

Yksi osa vapaaehtoistoimintaa on vapaaehtoisten kiittäminen ja paljittelminen. Tunnustuksena Suomen Ladun tai sen jäsenyhdistyksen toiminta-ajatuksen menestyksellisestä toteuttamisesta sekä järjestö- ja talkootyöstä, Suomen Ladun hallitus myöntää erilaisia huomionosoituksia ja tunnustuksia. Suomen Ladun uudet huomionosoitukset jaetaan kevät- ja syyskokouksissa. Jäsenyhdistykset voivat anoa ansiotuneille jäsenilleen Suomen Ladun huomionosoituksia sekä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämiä liikunnan ja urheilun ansiomerkkejä.

Vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä kertyy yhteensä 1 600 euroa tuottoja ja 19 867 euroa kuluja.

4.4. Yhdistysten toiminnalliset tuet

Jäsenyhdistyksiä kannustetaan kokeilemaan uusia lajeja ja toimintamuotoja. Näitä kokeiluja tuetaan taloudellisesti ja onnistuneista kokeiluista saadaan toimivia malleja kaikkien jäsenyhdistysten käyttöön. Vuonna 2019 yhdistyksiä tuetaan erityisesti suksien voitelupisteiden, pyöränhuoltopajojen ja harrasteavovesiuintin kokeiluissa, mutta myös muihin uusien lajien tai toimintamuotojen kokeiluihin voi hakea avustusta. Yhdistys voi myös hakea frisbeegolf-toiminnan kehittämisiltä itselleen. Kokeilujen tukemiseen on varattu yhteensä 15 000 euroa ja yhden tuen maksimi on tuhat euroa.

Suomen Latu myöntää jäsenyhdistyksilleen avustuksia myös ikäihmisten liikuttamishankkeisiin. Avustuksen voi saada yhdistys, jolla jo on, tai joka käynnistää ikäihmisille suunnattua liikunnallista toimintaa. Tätä voi olla esimerkiksi retkelle tai luontoon vieminen tai säännöllisen ulkoilutukseen tarkoitetun ryhmän perustaminen. Avustusta voi saada myös ikäihmisten parissa toimivien vapaaehtoisten kuluihin ja kiittämiseen.

Kaikkia toiminnallisia avustuksia haetaan Yhdistyspalvelujen sivuilta löytyvällä verkkolomakkeella.

4.5. Alue toiminta

Suomen Ladun jäsenyhdistykset jakautuvat kahdeksaan latualueeseen ja valtakunnallisesti toimiviin yhdistyksiin. Valtakunnallisille yhdistyksille keväällä 2018 toteutetun palvelukyselyn mukaan eniten toivottiin yhdistysten yhteistä tapaamista sekä materiaalitukea tapahtumiin ja jäsenhankintaan.

Alue toiminnan kehittäminen on yksi strateginen painopiste, sillä siinä nähdään paljon mahdollisuuksia aktivoita ja tavoittaa yhdistyksiä sekä jäsenistöä.

Jokaisella kahdeksalla alueella toimii luottamus pohjainen alueyhdyshenkilö. Hänen apunaan toimii kullakin alueella 3-5 henkilön aluetöryhmä. Ryhmän tehtävä on, paitsi auttaa ja toimia yhdessä alueyhdyshenkilön kanssa, olla myös alueensa jäsenyhdistysten tukena. Yhdistysvierailuja tehdään näiden työryhmien toimesta. Suomen Ladun henkilöstö puolestaan osallistuu aluetöryhmien kokouksiin. Alue toimintaa tuetaan taloudellisesti korvaamalla siitä aiheutuneita kuluja. Etusijalla ovat alueen yhteiset toiminnot, kuten koulutukset, eri lajien turnaukset, yhteiset retket, lajeihin tutustuminen tai alueellinen vaikuttamistyö ulkoilun olosuhteisiin.

Alueet kokoontuvat vuosittain syyskokoukseen. Kokouksessa suunnitellaan seuraavan vuoden toimintaa, valitaan joka toinen vuosi alueyhdyshenkilö ja -työryhmä sekä käydään läpi Suomen Ladun tulevan vuoden toimintasuunnitelman painopisteet.

Alueiden kevätkoulutuksiin Suomen Latu suosittelee tapahtumakalenterin käyttökoulutusta. Alueyhdyshenkilöiden toiminnan tukemiseksi järjestetään tapaaminen 1.-2. sekä yhdessä järjestötoimikunnan ja kaikkien aluetöryhmien kanssa 16.-18.8.

Alue toiminnasta kertyy yhteensä 56 468 euroa kuluja.

4.6. Järjestön kokoukset ja järjestökoulutukset

Järjestön vuosittaiset kokoukset ovat tärkeitä koulutuksen ja kohtaamisen paikkoja. Kevätkokous järjestetään 27.–28.4. Nastolassa, syyskokous on 26.–27.10. Rokualla.

Luottamushenkilöiden koulutuspäivä pidetään 2.3. Hämeen latualueella ja 23.3. Uudenmaan latualueella. Mahdollinen kolmas koulutuspäivä voidaan pitää kolmannella latualueella tarpeiden ja toivomusten mukaan.

Muista jäsenyhdistyksille hyödyllistä koulutuksista, kuten Siviksen järjestökoulutuksista sekä alueellisista liikuntakoulutuksista, tiedotetaan Liikuttaja-verkkolehdessä.

Järjestön kokouksista ja koulutuksista aiheutuu yhteensä 57 957 euron kulujäämä.

4.7. Jäsenhankinta ja jäsen-edut

Suomen Ladun elinehto ovat paikallisesti toimivat, aktiiviset jäsenyhdistykset. Suomen Ladun jäsenyhdistykset tarjoavat mukavan yhteisön matalan kynnyksen liikuntaan. Tällaiseen yhteisöön on helppo pyytää ystävä tai naapuri mukaan.

Kasvava jäsenkunta tekee Suomen Ladusta merkittävän valtakunnallisen toimijan. Strategian tavoitteena on 1,6 %:n vuosittainen jäsenmäärän kasvu.

Tuloksellista Hanki jäsen -kampanjaa pyritään jatkamaan. Kampanjassa tarjotaan vaihtuvia lahjoja uuden jäsenen hankkineelle. Kampanjaa markkinoidaan yhteistyössä yhdistysten Facebook-vastuuhenkilöiden kanssa.

Sosiaalisen median kanavissa toteutetaan vähintään kuusi juhlapäivien läheisyyteen ajoittuvaa lahja-, opiskelija- ja perhejäsenyys-kampanjaa.

Sähköisen markkinoinnin avulla toteutetaan vähintään yksi näyttömainontakampanja.

Suomen Ladun järjestämissä tapahtumissa, toiminnoissa ja kursseilla on jäsenhankinta aina mukana. Isompiin tapahtumakokonaisuuksiin, kuten Angry Birds Go Snow-tapahtumiin tai lajikiertueille räätälöidään omat jäsenhankintakampanjat. Tuloksia pystytään seuraamaan tapahtumakohtaisesti uuden sähköisen liittymislomakkeen avulla.

Jatketaan vapaaehtoisten värväämistä ja kouluttamista toimimaan jäsenhankkijoina jäsenyhdistyksissä sekä toimimaan aktiivisesti Suomen Ladun jäsenhankkijat -ryhmässä. Tavoitteena on saada ryhmään 80 aktiivista toimijaa. Jäsenhankkijoiden työn tueksi kootaan jäsenhankkijan tietopaketti, joka tukee heidän työtään. Jäsenhankkijoille järjestetään syksyllä toiminnan kehittämistapaaminen.

Jäsenhankinnan materiaalien ja tuotteiden valinnassa kiinnitetään huomiota materiaalien ekologisuuteen.

Haetaan uusia kumppaneita, jotka tarjoavat jäsenetuja koko jäsenkunnalle. Jäsenedun tarjoavalle yhteistyökumppanille on luotu ulkoilukumppanuustuote 550 €:n vuosikustannuksella, joka sisältää sovitut näkyvyyselementit.

Jäsenhankinnasta kertyy yhteensä 46 912 euroa kuluja.

4.8. Suomen Ladun toimintapisteet

Suomen Latu Akumaja on yhdistyksille ja jäsenille suunnattu eräretkeilyn tukikohta Paistuntureiden erämaa-alueen rajalla. Akumaja sijaitsee Karigasniemellä Akujoen varrella, 3,5 kilometriä lähimmästä tiestä. Akumajan (12 hlöä) lisäksi kohteessa on käytettävissä Dominickin mökki (6 hlöä) ja rantasauna. Kohteen huollosta vastaa isäntäyhdistys Jyväskylän Latu ry. Akumajan ja Dominickin mökin varaukset tapahtuvat järjestön nettisivujen kautta. Marraskuu on jäsenyhdistysten ennakkovarausaikaa. Majan käyttö koulutustoimintaan on etusijalla varauksia tehdessä. Tämän jälkeen varaukset toimivat varausjärjestyksessä. Joulukuussa ennakkovaroauksia voivat tehdä myös yksittäiset jäsenet.

Kiilopäällä sijaitsevat Kiinteistö Oy Kiilopään Outaladun lomaosakkeet ovat varattavissa Kiilopään myyntipalvelusta. Suomen Latu omistaa lisäksi Kiinteistö Oy Ellivuoren Satuniemen lomakohteesta Sas-tamalassa 1/6-osuuksia, jotka ovat varattavissa järjestön toimistolta.

5. VAIKUTA

Vaikuta-tiimi vastaa Suomen Ladun viestinnästä, markkinoinnista, julkaisuista ja ilmeestä. Viestinnän moninaisten töiden lisäksi Vaikuta-tiimi tukee paikallista vaikuttamista sekä tekee ulkoiluolosuhteiden valtakunnallista edunvalvontaa ja töitä jokamiehenoikeuksien säilymiseksi myös seuraaville sukupolville. Vaikuta-tiimi toimii monissa eri kanavissa: printissä, verkossa ja somessa. Vaikuta-tiimi on myös Suomen Ladun yhdistysten apuna viestinnällisesti.

5.1. Vaikuttaminen

Suomen Ladun ja sen jäsenyhdistysten asiantuntemusta ja osaamista arvostetaan laajasti. Suomen Ladun vaikuttamistyön tavoitteena on turvata ja kehittää ulkoilumahdollisuuksia paikallisesti ja valtakunnallisesti sekä vahvistaa Suomen Ladun ja sen jäsenyhdistysten tunnettuutta ja merkitystä ulkoilun olosuhteiden asiantuntijana.

Strategian mukaisesti vaikuttamistyön painopisteet ovat 1) jäsenyhdistysten paikallisen vaikuttamisen tukeminen, 2) ulkoiluolosuhteiden valtakunnallinen edunvalvonta ja 3) ulkoilun merkityksen vahvistaminen yhteiskunnassa. Vaikuttamistyön tueksi on perustettu vaikuttamistyöryhmä ja työstetty keskeiset vaikuttamisen teemat.

Vaikuttamistyöstä kertyy yhteensä 116 956 euroa kuluja.

5.1.1. Paikallisen vaikuttamisen edistäminen ja tukeminen

Lähiulkoilumahdollisuudet luodaan pääasiassa kunnissa ja Suomen Ladun jäsenyhdistykset ovat oman paikkakuntansa ulkoilumahdollisuuksien asiantuntijoita. Suomen Latu kannustaa ja auttaa jäsen-

yhdistyksiä edunvalvonta- ja vaikuttamistyössä.

“Kutsu päättjä ulos” on kahden viikon kampanja lokakuussa, jolloin jäsenyhdistysten toivotaan kutsuvan päättjä kanssaan ulkoilureitille, laavulle tai muuhun ulkoilun kannalta merkitykselliseen paikkaan. Tavoitteena on vahvistaa vuoropuhelua ja lisätä tuttuutta kunnan ja jäsenyhdistyksen välillä. Kampanjaa tuetaan kuntakohtaisella asukaskyselyllä. Suomen Latu tuottaa myös muuta materiaalia kunnan kanssa käytävän keskustelun pohjaksi. Tavoitteena on saada 30 yhdistystä mukaan.

Vaikuta!-illat tai -koulutukset on tarkoitettu paikallisen vaikuttamisen tueksi. Neljä Vaikuta!-koulutusta pidetään yhdessä aluekoulutusten yhteydessä. Lisäksi pidetään 2-4 jäsenyhdistyksen konkreettisesta tarpeesta nousevaa Vaikuta!-iltaa tietyn ongelman selvittämiseksi tai jonkin idean eteenpäin viemiseksi. Illoista päätetään jäsenyhdistysten yhteydenottojen perusteella.

Vaikuttamisasioiden viestintä Olosuhdeverkostolle ja jäsenyhdistysten vaikuttamistyöhön nimetyille luottamushenkilöille yhdistetään ja sitä kehitetään Liikuttaja- uutiskirjeessä ja -verkkolehdeissä. Ryhmältä haetaan osaamista paikallista tai erityisosaamista vaativiin kannanottoihin ja osallistumiseen. Jäsenyhdistyksille tarjotaan apua mm. lausuntojen tekemiseen.

Vuoden aikana julkaistaan neljä Kuukauden ulkoilutekoa, joiden tavoitteena on tehdä jäsenyhdistysten ja muiden toimijoiden paikallista vaikuttamistyötä ja hyviä ulkoiluolosuhteiden kehittämisideoita laajasti näkyväksi. Lisäksi syyskokouksessa valitaan ja palkitaan vuoden ulkoilukunta.

5.1.2. Ulkoiluolosuhteiden valtakunnallinen edunvalvonta

Järjestön keskeiset vaikuttamisen teemat ovat jokamiehenoikeudet, luonnon virkistyskäyttö, liikunta- paikkarakentaminen, maankäyttö ja järjestötoiminta. Edunvalvonnassa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Suomen Latu seuraa ulkoilun olosuhteisiin vaikuttavaa lainsäädäntöä ja poliittisia ohjelmia. Strategian mukaisissa asioissa Suomen Latu antaa lausuntoja ja osallistuu erilaisiin työryhmiin ja kuulemisiin.

Viestintä on tärkeä osa vaikuttamistyötä. Suomen Latu laatii tiedotteita ja viestii ulkoilusta sidosryhmien kanavissa. Jäsenistölle viestitään Suomen Ladun kanavissa.

Suomen Latu on asiantuntija jokamiehenoikeuksiin liittyvissä kysymyksissä. Suomen Latu työskentelee jokamiehenoikeuksien nimeämiseksi Unescon elävän perinnön listalle. Jokamiehenoikeudet on sisällöllisenä teemana Nuku yö ulkona -tapahtumassa, jonka yhteydessä osallistetaan kansalaisia kaikista ikäluokista mukaan aihetta koskevaan keskusteluun.

Suomen Latu jatkaa työskentelyä Metsäneuvostossa ja sen työvaliokunnassa. Lisäksi Suomen Latu on mukana Olympiakomitean Liikkuajan Polku -vaikuttamisen teemaryhmässä, jossa työstetään ajankohtaisia liikuntaan liittyviä edunvalvontateemoja.

Suomen Latu jatkaa myös KKI:n (Kunnossa Kaiken Ikää -ohjelma) TEHYLI (terveys- hyvinvointi ja liikunta) olosuhde työryhmässä,

jossa koordinoidaan matalan kynnyksen arkiliikuntaolosuhteita.

Suomen Latu on kahden kansainvälisen metsäsertifiointijärjestelmän jäsen: PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) ja FSC (Forest Stewardship Council). Molempien sertifiointijärjestelmien kriteerien päivitystyö on käynnissä. Suomen Latu osallistuu työhön siltä osin kuin kriteerit edistävät tai vaikuttavat luonnon virkistyskäyttöön.

Eduskuntavaalit pidetään 14.4. Suomen Latu pitää vaalien yhteydessä esillä keskeisiä vaikuttamisen teemoja mm. Latu&Polku-lehdessä ja Liikuttajassa. Jäsenille ja yhdistyksille viestitään, mitä ehdokailta kannattaa kysyä ulkoiluasioiden edistämisestä. Lisäksi kerätään lista Suomen Ladun jäsenistä, jotka ovat kansanedustajaehdokkaina. Vaalien vaikuttamisviestinnässä käytetään hyödyksi myös syksyllä 2018 tehtyä kyselytutkimusta luonnon virkistyskäytöstä.

Maankäyttö- ja rakennuslaki on avattu ja sille tehdään kokonaisuudistus. Suomen Latu vaikuttaa lähimetsien ja muiden virkistyskäyttöön varattavien viher- ja sinialueiden riittävyden, saavutettavuuden ja laadun varmistamiseksi uudessa maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Luonnon virkistyskäytön ja ulkoilun edistämiseksi Suomen Latu järjestää tapaamisia poliitikkojen ja virkamiesten kanssa.

5.2. Jäsen- ja jäsenyhdistysviestintä

Latu&Polku on Suomen Ladun jäsenlehti ja levikiltään Suomen suurin ulkoilun harrastelehti. Lehdessä julkaistaan juttuja ulkoilmaelämästä, jotta jäsenet voisivat löytää ulkoilusta, retkeilyistä ja

kuntoliikunnasta elämänsä enemmän sisältöä. Latu&Polku-lehti ilmestyy neljä kertaa. Printtilehden rinnalla Latu&Polku ilmestyy myös verkkolehtenä. Sähköinen versio on jäsenetu, joten verkkolehteä varten kehitettyä kirjautumista sähköisiin sisältöihin kehitetään edelleen.

Latu&Polku-lehden välissä julkaistaan myös perinteinen ulkoilukalenteri.

Liikuttaja on jäsenyhdistysten aktiiveille toimijoille tarkoitettu verkkolehti, jossa julkaistaan ajankohtaisia järjestöuutisia, vinkkejä yhdistyksen arkeen sekä uutisia yhdistyksistä ja aluetoiminnasta. Liikuttaja-uutiskirje ilmestyy 11 kertaa vuodessa. Jäsenyhdistyksille suunnattua viestintää tehostetaan kehittämällä viestintäkanavia.

Jäsenyhdistyksille tarjotaan mahdollisuutta tilata personoitu jäsenesite, jossa toinen puoli esittelee Suomen Latua ja toinen yhdistystä. Esitettä toimitetaan yhdistyksille painettuna sekä sähköisenä. Yhdistyksille tehdään personoituja pohjia (mm. tapahtumailmoitus).

Viestintäkoulutuksia järjestetään kaksi webinaaria, jotka ovat myöhemminkin saatavilla. Lisäksi tuotetaan pienempiä ohjevideoita tarpeen mukaan. Viestintästrategiaa esitellään yhdistyksille Näin puhut Suomen Ladusta -oppaan avulla. Syksyllä 2018 tuotettu opas tukee tätä kokonaisuutta.

Toimintasuunnitelma, vuosikertomus ja muut kokousmateriaalit toimitetaan yhdistyksille sähköisesti. Lisäksi jäsenyhdistykset ja jäsenet voivat kommentoida toimintasuunnitelmaa, vuosikertomusta ja mahdollisia muita tärkeitä päätettäviä asioita Google Docsissa hyvissä ajoin ennen järjestön kokouksia.

Suomen Ladun verkkokaupassa on myynnissä Metsämörri- ja Muumien ulkoilukoulujen toimintaa tukevaa laadukasta ja monipuolista materiaalia. Jäsenyhdistyksille on tarjolla maksutonta tapahtumamarkkinointi- ja jäsenhankintamateriaalia. Verkkokauppaa kehitetään ja markkinoidaan.

Latu&Polku-lehdestä kertyy yhteensä 70 000 euroa tuottoja ja 279 100 euroa kuluja. Jäsenyhdistysviestinnästä kertyy yhteensä 47 991 euroa kuluja.

5.3. Ulkoinen viestintä

Suomen Ladun sähköinen uutiskirje ilmestyy 11 kertaa vuoden aikana. Tilaajamäärää pyritään kasvattamaan Facebook- ja nettisivukampanjan avulla. Uutiskirjettä hyödynnetään jäsenetujen esille tuomisessa ja kurssimarkkinoinnissa.

Suomen Latu tiedottaa aktiivisesti kannanotoista, tapahtumista, lajeista ja muusta toiminnastaan. Medialle ja sidosryhmille tiedotetaan pääsääntöisesti sähköisiä kanavia käyttäen. Tiedotteiden läpimenoa medioissa seurataan sähköisellä mediaseurantatyökalulla.

Suomen Latu on aktiivisesti mukana sosiaalisessa mediassa. Kanavina käytetään Facebookia, Twitteriä, YouTubea ja Instagramia. Samalla jatketaan videotuotantoa erityisesti sosiaalisen median kanavia silmällä pitäen. Sosiaalisen median viestintän tavoitavuutta ja vaikuttavuutta seurataan.

Ulkoile- ja Osallistu-teemoihin liittyen tuotetaan erilaisia videoita; lyhyempiä esittelytyyppisiä videoita sosiaaliseen mediaan sekä pidempiä käsikirjoitettuja videoita tai videosarjoja esimerkiksi retkeilystä. Tavoitteena on julkaista yksi video per kuukausi. Videoiden lisäksi

verkkosivuille tuotetaan videoita tukevia artikkeleita.

Valitaan uusien kevyempien ominaisuusvaatimusten pohjalta tarkoitukseenmukainen verkko-oppimislusta, jolla toteutetaan verkkokurssiosia digitaalisista koulutuksellisista sisällöistä. Verkkokurssien lisäksi luodaan kevyempiä itseopiskeluun soveltuvia sisältöjä kuten esimerkiksi tekniikka-esittelyjä tai oppaita, jotka voivat sisältää videota, tekstiä ja kuvia.

Parannetaan Suomen Ladun nettisivujen hakukoneoptimointia (SEO). Hyödynnetään Koodiviidakon puolelta jo olemassa olevat työkalut ja ohjeistetaan henkilökuntaa niiden käytöstä. Seurataan sivuston liikennettä Google Analyticsilla ja lisätään sen tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä sivuston kehittämisessä ja linkittämisessä Ad Grants -mainontaan.

Hyödynnetään Google Ad Grants -ohjelman suomaa ilmaista hakukonemainonnan mainosrahaa tehokkaasti eri kampanjoissa, tapahtumien yhteydessä ja jäsenhankinnassa yleensä. Tämän palvelun ulkoistaminen on mahdollista kohtuullisen helposti, mutta seurataan myös itse kehitystä. Lisätään nettisivuille konversio seuranta eri kampanjoihin liittyen, näistä tärkeimpänä prioriteettina jäsenhankintakampanjan tulosten seuranta.

Suomen Latu aloittaa podcast-tuotannon. Pyritään tuottamaan vuoden aikana kuusi eri podcastia. Podcast on ilmainen kuunnelma tai keskusteluohjelma, jonka voi ladata itselleen kuunneltavaksi.

Suomen Ladun tapahtumien yhteydessä toteutetaan kaksi viestinnällistä kampanjaa (Ulkona kuin lumiukko ja Nuku yö ulkona), ks. kpl 3.5.

Ulkoisesta viestinnästä kertyy yhteensä 74 516 euroa kuluja.

5.4. Yhteistyö

Suomen Ladun sidosryhmäyhteistyön päämääränä on edistää järjestön strategisia tavoitteita. Sidosryhmätyön muodot liittyvät ulkoiluun, liikuntaan, matkailuun, tutkimukseen, ympäristöasioihin ja nuorisotyöhön.

5.4.1. Sydänliitto-yhteistyö

Yhtenä strategian päätavoitteena on löytää ulkoiluun uusia yhteistyötahoja. Jatketaan yhteistyötä pääyhteistyökumppani Sydänliiton kanssa. ”Sydämellä polulle” -yhteistyössä toimitaan niin valtakunnallisesti järjestötasolla kuin paikallisesti yhdistystasolla. Yhteistyöstä viestitään näkyvästi molempien järjestöjen omilla medioissa. Paikallisyhdistysten käyttöön tuotetaan valmiita malleja yhteistyön toteuttamisesta.

Yhteistyötä tehdään erityisesti seuraavien tapahtumien yhteydessä:

1. Sydänviikko 5.-12.5. ja erityisesti Unelmien liikuntapäivä 10.-11.5.
2. Nuku yö ulkona 31.8.

5.4.2. Yhteistyökumppanit

Kehitetään Suomen Ladun yhteistyökumppanuuksia etenkin lajitoiminnan ja tapahtumien osalta. Yhteistyökumppanuuksien tulee edistää Suomen Ladun vision ja perustehtävän toteutumista sekä tukea olemassa olevaa strategiaa ja toimintasuunnitelmaa. Yhteistyössä tärkeää on, että yhteistyö on relevanttia ja hyödyttää molempia osapuolia.

Tärkeimmät yhteistyökumppanit on esitelty kumppanuuteen liittyvän toiminnon kohdalla.

5.4.3. Suomen Olympiakomitea

Suomen Olympiakomitean vastuulla on suomalaisen huippu-urheilun ja seuratoiminnan kehittäminen, jäsenilleen tarjoamat palvelut sekä arjen fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Suomen Latu osallistuu Olympiakomitean vetämään Liikkuajan Polku -verkoston toimintaan sekä muihin mahdollisiin yhdistystoiminnan edistämiseen ja liikunnan yhteiskuntavaikuttamiseen.

5.4.4. Kansainvälinen yhteistyö

Suomen Latu on osa Pohjoismaista ulkoiluverkostoa Nordic Outdoor Network (NON), joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa edistämään yhteispohjoismaisia ulkoiluun liittyviä asioita ja välittämään tietoa ulkoilusta eri Pohjoismaiden välillä. Suomen Ladun johdolla selvitetään vuosien 2019-2020 aikana mahdollisuutta hakea jokamiehen oikeuksia Unescon elävän kulttuuriperinnön listalle yhteisenä pohjoismaisena hankkeena.

Suomen Latu selvittää vuoden 2019 aikana mahdollisuuksia edistää Suomen Ladun strategisia tavoitteita EU- ja Erasmus+ -rahoitusten avulla yhteistyössä muiden maiden vastaavien toimijoiden kanssa.

6. TOIMINTAKESKUKSET

Suomen Ladun toimintakeskuksissa toteutetaan järjestön sääntöjen mukaista, yleishyödyllistä ja aatteellista toimintaa. Suomen Ladun toimintakeskuksia ovat Suomen Latu Kiilopää Saariselän matkailualueella, Suomen Latu Oittaa Espoossa sekä Suomen Latu Paloheinä Helsingissä.

6.1. Suomen Latu Kiilopää

Suomen Latu Kiilopää on Saariselän alueella, Urho Kekkosen kansallispuiston kupeessa, sijaitseva upea ulko- ja luontoliikuntakeskus. Tuloksellinen liiketoiminta, kohonnut asiakasmäärä ja erinomainen palautte asiakkailta ovat luoneet pohjan toiminnan kehittämiseksi sekä mahdollistaneet kohteen entistä paremman tunnetuksi tekemisen niin kotimaisille kuin kansainvälisille asiakkaille.

Suomen Latu Kiilopää tuottaa kaupallisia matkailun majoitus-, ravintola- ja ohjelmapalveluita sekä kaikille avoimia maksullisia tai maksuttomia ulkoliikuntapalveluita, -koulutuksia ja -tapahtumia.

Suomen Latu toimii aktiivisesti alueen matkailun kehittäjänä ja avainpalveluiden toteuttajana, yhteistyössä alueen muiden aktiivisten toimijoiden kanssa.

6.1.1. Liiketaloudellinen toiminta ja asiakkaat

Suomen Latu Kiilopään liikeidea on tarjota suomalaisille ja kansainvälisille vieraille liikunnallisia ulko- ja

luontoelämyksiä turvallisesti, teemoina aito Lappi ja puhdas luonto. Lisäksi tarjotaan monipuolista majoitusta sekä perinteisiä kotiruokatyyppejä ruokaelämyksiä kaikkina vuodenaikoina.

Kohteen majoitus- ja ravintolakapasiteetti käsittää lähes 250 vuode- ja ravintolapaikkaa. Asiakaskunnasta 70 % on kotimaisia ja 30 % kansainvälisiä vieraita. Kansainväliset vieraat tulevat pääosin Keski-Euroopan maista. Kotimaisista asiakkaista noin puolet on Suomen Ladun jäseniä.

6.1.2. Majoituspalvelut

Tarjonnassa ovat perinteisesti suosittu parimökit (18 kpl), sekä tunnelmalliset Lappi-mökit (8 kpl). Myös alueen muita majoja ja huoneistoja on mukana erillissopimuksin majoitustarjonnassa.

Hostel Ahopää jatkaa perinteiseen malliin tarjoamalla retkeilijöille edullista ja retkeilyhenkistä majoitusta.

Hotelli Niilanpään hotellihuoneet on kunnostettu vastaamaan tämän päivän asiakkaiden tarpeita ja ne ovat saaneet erinomaista palautetta Lappi-henkisistä puitteistaan.

6.1.3. Myynti ja markkinointi

Myyntin osalta kehitetään erityisesti sähköisen myynnin toimintoja, joissa tärkeässä roolissa on NetHotel-varaustoimintojen kehittämi-

nen, lisäämällä mm. tuotteita (välitettävät lomahuoneistot, ruokailu-, väline- ja ohjelmapalvelut) ennakkomyyntiin sekä tarjoamalla entistä aktiivisemmin yhteistyötä mm. booking.com-, Hotel.com- sekä HiHostel-varaustoimijoiden kanssa. Muu myyntityö painottuu hyväksi havaittuun ja tulokselliseen henkilökohtaiseen verkostoitumiseen ja asiakasmyyntityöhön.

Markkinoinnissa tehdään nettisivujen päivitys ja uuden ulkoasun rakentaminen kaikissa mainos- sekä markkinointimateriaaleissa. Alue-markkinoinnissa ollaan mukana erikseen päätetyissä toiminnoissa, kuten erilaiset tuotekehityshankkeet ja -projektit sekä tapahtumat.

Uuden EU-asetuksen (GDPR) tuoman ohjeistuksen mukaan päivitetään asiakasrekisterit ja tehdään erillinen kanta-asiakas/jälkimarkkinointisuunnitelma.

Jäsenyhdistyksiä lähestytään pääsääntöisesti ns. hiljaisen kauden markkinoinnilla ja teemaviikoilla sekä tapahtumilla. Sesongeissa jatketaan aiemmin päätetyllä linjalla, jossa ei ole tarjous/etuhintoja, vaan mm. jäsenedut ja kampanjahinnat ajoittuvat sesonkien ulkopuoliselle ajalle.

6.1.4. Ravintolapalvelut

Suomen Latu Kiilopää tarjoaa ravintolapalveluita pääosin Kiilopää-salissa, jossa buffe-tarjoiluna ovat esillä kotiruokatyyppeistä maukkaat

Suomen Latu Kiilopää	Talousarvio 2019	Talousarvio 2018	Tilinpäätös 2017
Tuotot	2 369 000	2 256 100	2 439 686,82
Henkilöstökulut	-713 350,00	-589 170	-672 784,23
Poistot	-159 000	-159 000	-182 920,00
Muut kulut	-1 271 890,00	-1 265 746	-1 275 949,80
Tulos	224 760,00	242 184	308 032,79

aamiaiset, lounaat sekä päivälliset. Kahvila muuntuu eri kausien mukaan patikka- tai latukahvilaksi, jossa on tarjolla monipuolista pikkupurtavaa vitriinistä ja kysyttyjä annosruokia keittiöstä.

À la carte Kammi tarjoaa sesonkiviikoilla muutamana iltana viikossa Lapin makuelämyksiä. Uudistuva lähiruokalista ja talon suositusviinit ovat asiakkaille tarjolla tasokkaalla tavalla. Pääravintolassa ja/tai Immonkammissa järjestetään sesonkiviikoilla myös iltaohjelmia asiakkaille.

Minimarketin markkinointiin panostetaan tuomalla kaupan palvelut esille alueen majoille ja talon asiakkaille jaettavassa tervetuloinfossa. Tavoitteena on majoitus- ja matkamuistomyynnin kehittäminen. Lisäksi toimintavuoden aikana kokeillaan uutta retkieväspalvelua, jossa asiakas kokoaa itse retkievät ns. suosituslistoilta.

6.1.5. Aatteellinen toiminta ja ohjelmapalvelut

Suomen Latu tarjoaa ulkoliikuntaan liittyviä viikko-ohjelmapalveluja maksutta kaikille. Tämä perinteinen, upea tarjonta tuodaan esille Kiilopään omassa mainonnassa sekä koko Saariselän matkailualueella.

Viikko-ohjelmissa korostetaan suosittujen retkipalveluiden lisäksi savusauna- ja puro/avantuintipalveluja sekä välinevuokraamopalveluja.

Outdoor Office -opasparkki palvelee aamuisin hotellin aulassa ja päivisin välinevuokraamossa tuoden esille asiakkaille talon ohjelma- ja lajiesittelyt sekä nosteessa olevat maastopyörien vuokrauspalvelut.

Kesällä panostetaan erityisesti perheiden palveluihin (majoitus/omalomapaketit, leirit) sekä ai-

kuisten ulkoiluun tarjoamalla mm. UK-puiston peruspalveluiden lisänä omia lajituotteita, kuten frisbeegolf, maastopyöräily sekä geokätköily. Myös perinteisiksi muodostuneet lintu-, jooga-, hyvinvointi- ja retkeilykurssit jatkavat toimintavuoden ohjelmistossa.

Runsaassa tapahtumatarjonnassa on mm. marraskuun Kiilopäähiihto ja kesäkuun geokätköilytapahtuma Midnight Sun Geoaching sekä maastopyöräily- ja polkujuoksuviikot.

Kiilopää tarjoaa harjoittelupaikkoja liikunta-alan opiskelijoille, ja on myös siviilipalveluspaikka.

Kiilopään liikuntatoiminnan osalta on asetettu vakuus Kilpailu- ja kulluttajavirastoon matkapalveluyhdistelmistä annetun lain mukaisesti.

6.1.6. Investoinnit ja korjaukset/ huollot

Vuoden tärkein tehtävä on laatia ja määritellä yhteistyössä Kiilopää-työryhmän kanssa lähivuosien investointitarpeet ja kohteet Kiilopäälle. Tärkeimpänä asiakaskunnan palautteissa on tullut esille sauna- maailman (päiväsaunat, savusauna, talvi/purouinti) uusiminen ja niiden kohdistaminen hotelli Niilanpään yhteyteen. Toimintavuonna uusitaan mökkien vesivaraajat ja päivitetään lämmitysjärjestelmät. Muutoin keskitytään vain ns. pakollisiin korjaus- ja huoltotoimenpiteisiin, jotka pääsääntöisesti toteutetaan Suomen Ladun jäsenten talkootyönä.

6.1.7. Henkilöstö

Suomen Latu Kiilopään henkilöstöön kuuluu toimintakaudella kahdeksan vakituista ja sesongista riippuen 10-15 määräaikaista työntekijää.

6.1.8. Kiilopää-työryhmä

Kiilopää-työryhmän tehtävänä on yhdessä järjestön johdon kanssa kehittää sekä ideoida Suomen Ladun näkökulmasta Kiilopään tulevaisuuden liiketoimintaa sekä aatteellisia toimintaa. Työssä huomioidaan tarvittavat tulevaisuuden investoinnit Kiilopäällä. Työryhmän ehdottamia toimia aletaan toteuttaa vuoden 2019 aikana.

6.2. Suomen Latu Paloheinä

Suomen Latu Paloheinä on Helsingin Paloheinässä hiihto- ja talvi-

Kiilopään tapahtumakalenteri 2019

5.-12.1.	Northern lights photography workshop
23.-27.1.	Sydäntalven joogaa
23.-25.1.	Patan retkihiihtopäivä
16.-23.2.	Hiihtolomaviikon muumiohjelma
11.-12.4.	Peltsin retkihiihtopäivä
2.-9.6.	Kiirunat Varangille lintukurssi
2.-9.6.	Kiilopään keräkurmitsat lintukurssi
14.-16.6.	Midnight Sun Geocaching Mega-event
22.6.	UKK-open Frisbeegolfkisat
29.6.	Latulaisten UK-polkujuoksutapahtuma
4.-11.7.	Hilla Polkujuoksuviikko
6.-13.7.	Joogaa Tunturissa
13.-20.7.	Hilla MTB
16.7.	Maastopyöräily tutuksipäivä
27.7.-3.8.	Fjällräven Summer Camp
3.-10.8.	Valokuvauskurssi
10.-17.8.	Minna Jakosuo retkeilykurssi
31.8.	Nuku yö ulkona
7.9.	Kiilopään polkuajo III
28.9.-5.10.	Aurora MTB
3.-7.10.	Sydän Tunturissa
23.11.	V Kiilopäähiihto

sesonkeina toimiva liikuntakurssi-, välinevuokraus-, välinemyynti- ja suksienvoitelukeskus. Alue on Suomen eniten käytetty ulkoilu- paikka talvisin. Talvella järjestetään aikuisten hiihtotekniikkakursseja, lumikenkäretkiä sekä Muumien hiihtokouluja lapsille. Kurssien ja retkien osallistumiskynnystä pidetään matalana sekä hinnan että kurssi-aikojen suhteen, jotta mahdollisimman monen on mahdollista osallistua. Suomen Latu Paloheinä vuokraa myös fatbike-pyöriä ja siellä vedetään viikottaisia vapaaehtois pohjaisesti ohjattuja maastopyörälenkkejä aukioloaikoina.

Suomen Latu Paloheinä ylläpitää hiihto- ja lumikenkäpalvelua pääkaupunkiseudun peruskoululaisille sekä päiväkodeille. Koululaisten suksilainapalvelua markkinoidaan pääkaupunkiseudun kouluille. Palvelun tavoite on saada pääkaupunkiseudun lapset ja nuoret hiihtoon pariin ja innostumaan lajista.

Paloheinän kurseista ja tapahtumista tiedotetaan sosiaalisen median kanavien kautta sekä paikallislehtien ilmaispalstoilla. Ulkoilualueen ilmoitustauluille ja latujen varsille viedään tapahtumakalenteri sekä vuokraus- ja suksihuoltohinnastot.

Suomen Latu Paloheinä	Talousarvio 2019	Talousarvio 2018	Tilinpäätös 2017
Tuotot	119 000	101 500	90 604,14
Henkilöstökulut	-58 750	-54 700	-64 073,23
Poistot	-2 500	-2 500	-2 573,00
Muut kulut	-49 560	-55 000	-52 430,12
Tulos	8 190,00	-10 700	-28 472,21

Kesäajalle suunnitellaan ja toteutetaan maastopyöräilyyn, rullahiihtoon ja muihin soveltuviin latulajeihin liittyvää kurssi- ja välinevuokraustoimintaa.

Suomen Latu tarjoaa kohdetta ja siihen liittyviä välineitä jäsenyhdistysten käyttöön esimerkiksi hiihto- ja voitelukursseja ja välinekokeiluita varten myös talvisesonkiaikoina sen aukioloaikojen ulkopuolella.

6.3. Suomen Latu Oittaa

Suomen Latu Oittaa on Bodominjärven rannalla sijaitseva pääkautpunkilaisten suosima ulkoilukeskus, joka tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia liikunta- ja ulkoiluharrastuksiin. Suomen Latu ylläpitää Oittaalla ulkoiluvälinevuokraamoja ja järjestää ohjattua liikuntaa ympäri- vuotisesti.

Ulkoilukeskus tarjoaa välinevuokrausta ja ohjattuja liikuntaa sekä on liikunnan ja ulkoilun edistäjä, olosuhteiden kehittäjä ja uusien lajien testaaja.

Jäsenyhdistyksille etsitään ja tarjotaan aktiivisesti mahdollisuuksia kokeilla uusia lajeja hyödyntämällä Oittaaan tiloja ja välineitä.

Talvikautena vuokralle tarjotaan suksia ja suksipaketteja, lumikenkiä ja retkiluistimia sekä ympärivuotiseen käyttöön soveltuvia fatbike-maastopyöriä.

Ohjattua liikuntaa järjestetään hiihton tekniikkakurssien, lumikenkäretkien ja Muumien hiihtokoulujen muodossa. Kurssien ja retkien osallistumiskynnystä pidetään matalana sekä hinnan että kurssiaikojen suhteen, jotta mahdollisimman monen on mahdollista osallistua. Ympärivuotista maastopyöräilyä edistetään järjestämällä talviajokursseja ja fatbike-retkiä sekä

ylläpitämällä maastopyöräilyn talviajoon soveltuvia metsäpolkuja ja reittejä.

Hiihtoa edistetään tarjoamalla jäsenyhdistyksiin käyttöön veloituksetta Oittaaan tiloja ja välineitä, esimerkiksi hiihto- ja voitelukursseja ja välinekokeiluita varten, vuokraamon aukioloaikojen ulkopuolella.

Uutuutena testataan suksihuoltokonseptia, jolla jäsenmaksunsa maksaneet pääsevät voitelemaan suksensa veloituksetta ladun varrella olevassa voitelutilassa. Tila sisältää tarvittavat työkalut ja ohjeet, mutta voiteet pitää olla omasta takaa. Toiminta on osa yhdistyksiin jäsenhankintaa.

Kesäkaudella välinevuokraamo panostaa maastopyöräilyn menekin edistämiseen sekä hyvän melonta- ja SUP-kauden uusimiseen. Lisäksi vuokralle tarjotaan uusia frisbeegolf-settejä ja perheliikuntaa edistäviä pelejä ja välineitä.

Ohjattu liikunta tuodaan kunnolla kesäohjelmistoon. Keväällä järjestetään viikottaisia maastopyöräilytutuksi -tapahtumia, joista kiinnostuneita osallistujia pyritään ohjaamaan lajin pariin. Maastopyöräilyn viikolenkit vakiinnuttavat asemansa ja kasvavalle asiakaskunnalle tarjotaan tasoryhmiin perustuvia, erilaiset lähtökohdat huomioon ottavia lenkkejä ja retkiä. Lomakuukausina järjestetään yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa melonta tutuksi -kursseja ja SUP-retkiä. Polkujuoksu-toimintaan tuodaan tekniikkakursseja ja teemaharjoituksia.

Maastopyöräilyn olosuhteita kehitetään yhdessä Espoon kaupungin kanssa merkkamalla reittejä ja julkaisemalla reittitietoa.

Suomen Ladun jäsenetuna tarjottavaa tee-se-itse huolto- ja pesupalvelun kokeilua jatketaan. Polkujuoksun osalta välinevuokraamosta voi lainata aluekarttoja reittisuosituksineen. Alueen jäsenyhdistyksiä rohkaistaan hyödyntämään Oittaaan resursseja ja järjestämään polkujuoksutapahtumia.

Kehitetään mahdollisuuksia matalan kynnyksen kokeiluihin erilaisten liikuntalajien parissa, kuten frisbee- ja futisgolf.

Oittaaan viestintää kehitetään systemaattisempaan ja säännöllisempään suuntaan. Tarjottavista palveluista viestitään kiinnostavasti omilla nettisivuilla, tiedotetaan medially ja kerrotaan omien somekanavien seuraajille. Facebook-mainontaa jatketaan ja sitä tehostetaan edelleen tekemällä parempaa kohdentamista.

Oittaaan palvelujen menekkiä edistetään verkostoitumalla eri liikuntalajien toimijoihin ja vaikuttajiin sekä tekemällä suorakontaktointia ja myyntityötä koulujen, oppilaitosten, yhteisöjen ja yritysten suuntaan.

Suomen Ladun vakiinnuttaessa asemansa Oittaalla tarvitaan entistä parempaa alueopastusta ja mainontaa. Tavoitteena on, että jokainen Oittaalle tuleva tietää Suomen Ladun vuokraamon, sen tarjonnan ja haluaa kertoa siitä myös muille.

Suomen Latu Oittaa	Talousarvio 2019
Tuotot	84 000
Henkilöstökulut	-54 500
Poistot	0
Muut kulut	-30 720
Tulos	-1 220

7. HALLINTO

Suomen Ladun hallinto- ja taloustiimi hoitaa järjestön taloushallinnon, vastaa viranomaisraportoinnista ja hoitaa Suomen Ladun kiinteistöihin ja omaisuuteen liittyvät asiat. Toinen laaja asiakokonaisuus on järjestön henkilöstöhallinto, yhdenvertaisuusasiat sekä turvallisuuteen liittyvät asiat. Tiimi vastaa myös toimistopalveluista ja tieto- ja sopimushallinnosta.

7.1. Strategia ja mittarit

Suomen Ladun toimintaa ohjaa vuosille 2016–2021 laadittu strategia, joka jakautuu kolmeen painopisteeseen: Ulkoile, Osallistu, Vaukuta. Näille on määritelty yhteensä yhdeksän keskeistä sisältöä ja niille yhteensä noin 80 konkreettista toimenpidettä, joilla asioita pyritään edistämään. Toimenpiteille on laadittu tavoitteet, joista tärkeimpiä seurataan hallitustasolla tulostiedon muodossa ja muita johtoryhmässä, yksiköissä tai työntekijöiden henkilökohtaisina tavoitteina. Tavoitteiden toteutumisesta kootaan yhteenveto myös vuosikertomuksiin.

7.2. Hallitus, työvaliokunta ja luottamushenkilöt

Suomen Ladun hallitus on kymmenestä jäsenestä koostuva toimielin, jonka valitsee syyskokous. Hallituksen jäsenten toimikausi on kolme vuotta, ja kolmasosa jäsenistä on kerrallaan erovuorossa. Hallitus noudattaa asioiden käsittelyssä sisäistä vuosikelloa ja kokoontuu seitsemän kertaa vuoden aikana (kts. kuva). Kestävän kehityksen arvoja toteuttaessa hyödynnetään etäkokousmahdollisuutta sekä sähköpostikokouksia. Hallituksen kokoukset valmistelee työvaliokunta, johon kuuluvat hallituksen puheenjohtajat ja toiminnanjohtaja. Hallituksen paikkajaoissa on ollut vakiintunut käytäntö, jossa puheenjohtajan ja yhden asiantuntijajäsenen lisäksi hallituksessa on yksi edustaja kulta-kin latualueelta. Hallituksen muodostumisessa pyritään siihen, että vähintään 40 % jäsenistä on toista sukupuolta.

Hallituksen kokousten päätöksistä tiedotetaan jäsenyhdistyksille ko-

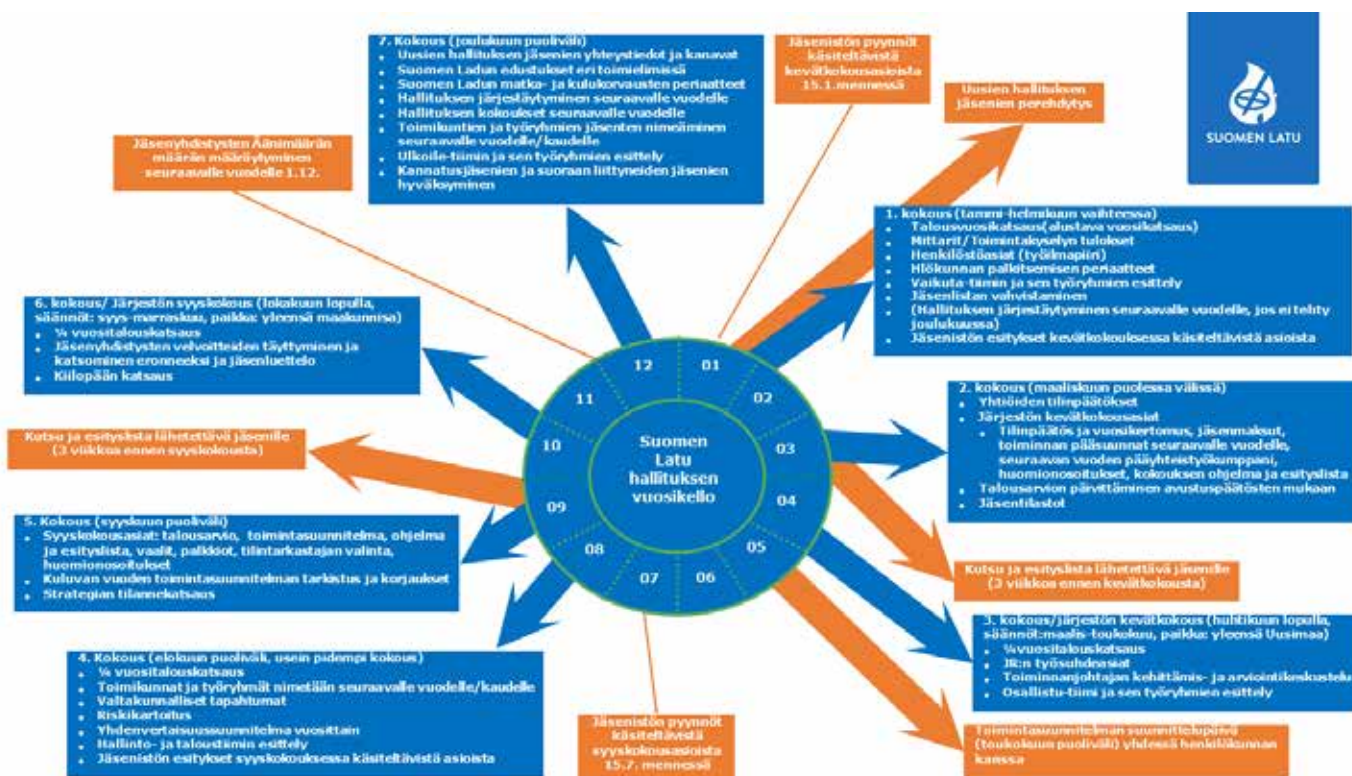
kousmuistiolla, jota jaetaan sähköpostitse ja nettisivuilla.

Suomen Ladun työryhmät ja toimikunnat toimivat hallituksen alaisuudessa. Syksyllä nimetään uudet työryhmät seuraavalle kolmi-vuotiskaudelle 2020-22. Työryhmätyöskentelyllä saadaan entistä paremmin kentän asiantuntemusta mukaan toimintaan ja toisaalta tarjotaan vapaaehtoisille väylä päästä mukaan Suomen Ladun toimintaan. Työryhmät on esitelty tarkemmin kunkin toiminnon kohdalla.

Hallituksen ja työvaliokunnan toiminnasta aiheutuvat kulut ovat yhteensä 54 348 euroa.

7.3. Henkilöstöhallinto

Suomen Ladussa työskentelee vakinaisena 24 henkilöä. Lisäksi projekti- ja sesonkitehtävissä työskentelee osa- ja määräaikaisia henkilöitä tarpeen mukaan. Työsuhteisia henkilötyövuosia kertyy vuodessa yhteensä 41,7.

Henkilöstön ammattitaidon kehittymistä, työtehtävien tavoitteita, työssä selviytymistä ja viihtymistä edistetään kehityskeskusteluilla ja säännönmukaisilla ilmapiirikyselyillä. Henkilökunnan palkitsemisjärjestelmää kehitetään, jotta tavoitteiden ylittämisestä ja huippusuorituksista pystytään jatkossa palkitsemaan nopeammin ja tasapuolisemmin. Vuositason tuloksista palkitsemisesta päättää hallitus tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tulosten perusteella. Tavoitteiden toteutumista henkilökohtaisella tasolla seurataan esimieskeskusteluissa ja ns. 5 rocks -mallin avulla. Lisäksi käytettävissä on 5 000 euroa, jolla voidaan palkita erinomaisia työsuorituksia vuoden mittaan.

Työnantaja tukee henkilöstön ammattitaidon kehittämistä tarpeelliseksi katsomillaan koulutuksilla. Esiin nousseita koulutusteemoja ovat tuotteiden ja palveluiden kehittäminen, englannin kieli, tietoteknisten taitojen kehittäminen sekä vaikuttamistyön osaaminen.

Suomen Latu toimii siviilipalvelupaikkana, jossa palvelustaan suorittaa 2–3 siviilipalvelushenkilöä.

Toimiston henkilöstöbudjetti, mukaan lukien hankehenkilöstö, on 1 163 762 euroa.

7.4. Yhdenvertaisuussuunnitelma

Suomen Ladulle on laadittu vuosille 2019-2020 yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka avulla varmistetaan että yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys toteutuu järjestön toiminnassa. Suunnitelmaan on määritelty vuosittain seurattavia toimenpiteitä: huomioidaan yhdenvertaisuusasiat rekrytointi-ilmoituksissa, luottamushenkilötoiminnassa sekä järjestön viestinnässä, selvitetään yhdenvertaisuuden toteutumista

yhdistyksissä toimintakyselyn yhteydessä, ja henkilöstöltä ilmapiirikyselyssä. Järjestön hallitus käsittelee yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittain.

Jäsenyhdistyksiä kannustetaan hakemaan liikunnan tasa-arvotyön Piikkarit-palkintoa ja näin korostetaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitystä järjestötyössä.

7.5. Monikulttuurisuuden ja kestävä kehityksen edistäminen Suomen Ladun toiminnassa

Suomen Latu jakaa jäsenyhdistystensä hyviä käytäntöjä luontokotouttamisessa ja rohkaisee uusia yhdistyksiä mukaan kotoutustoimintaan mm. toiminnallisen tuen avulla. LUODE-hankkeessa luodaan jäsenyhdistyksille uusia toimintamalleja yhdenvertaisuuden edistämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen nuorten parissa. Kansainvälinen hiihtokoulu, yksi Suomen Ladun jäsenyhdistyksistä, järjestää Suomeen muuttaneille ulkomaalaisille hiihtotoimintaa ja parantaa näin heidän kotoutumismahdollisuuksiaan.

Suomen Ladun arvoista yksi on "Ulkoilemme hyvinvoivassa ympäristössä nyt ja tulevaisuudessa". Järjestö pyrkii ympäristövastuullisiin toimintatapoihin. Kestävä kehityksen toimintamalleja ovat esimerkiksi kokous- ja koulutuspaikkojen valinta sekä työmatkojen suunnittelu siten, että ne olisivat julkisilla liikenneyhteyksillä ja kimpakyytejä suosien tavoitettavissa. Järjestämme ja tuemme alueellisia yhteiskuljetuksia järjestön tapahtumiin. Uusia kestävä kehityksen toimenpiteitä suunnitellaan ja niistä viestitään järjestön eri kanavissa.

7.6. Taloushallinto

Taloushallintopalvelut ostetaan osittain ulkoistettuna tilitoimistolta. Hallitukselle raportoidaan tuloskehityksestä ja budjetin toteumasta sekä järjestön rahoitusilanteesta tilikauden aikana neljännesvuosittain. Talouden seurannassa ja raportoinnissa periaatteina ovat läpinäkyvyys ja avoimuus, ja taloutta seurataan laskentakohdetasolla kuukausittain.

Kirjanpidon laskentakohdejärjestelmää kehitetään edelleen avoimemmaksi, jotta ministeriöiden ja muiden rahoittajien asettamien ehtojen seuranta on helppoa.

Järjestön ja yhdistysten taloudenpitoon vaikuttavia ohjeiden, lakien ja asetusten muutoksia seurataan aktiivisesti, ja näistä tiedotetaan jäsenyhdistyksille.

7.7. Hallintopalvelut

Suomen Ladun riskikartoitus sisältää järjestön asemaan ja toimintaan vaikuttavia riskejä mm. toimintaympäristössä ja vaikuttavuudessa sekä taloudessa, sisäisessä ohjeistuksessa, henkilöstöresursseissa ja omaisuuden hoidossa. Riskien todennäköisyyttä ja merkittävyyttä arvioidaan vuosittain hallituksessa.

Suomen Ladulla on oma työsuojeluorganisaatio. Työsuojelun toimintaohjelma on laadittu vuosille 2018-2019.

Suomen Ladun toimiston toimittavaihdokseen varaudutaan vuoden 2019 loppuun mennessä.

7.8. Toimintakeskusten palvelu

Suomen Ladun toimisto hoitaa keskitetysti kaikkien toimintakeskusten taloushallinnon ja osan henkilöstö-

hallinnosta sekä tuottaa keskuksille markkinointi- ja tiedotuspalveluita.

7.9. Turvallisuusasiat

Suomen Latu tuottaa materiaalia ja jakaa tietoutta yhdistys- ja liikuntatoimintaan liittyvistä turvallisuusmääräyksistä jäsenyhdistysten käyttöön. Järjestön omien kohteiden ja toimintojen turvallisuusasiakirjoja ylläpidetään ja päivitetään. Toiminnassa tapahtuneita onnettomuuksia ja läheltä piti -tilanteita seurataan vuosittain turvallisuuden kehittämiseksi. Turvallisuusasioissa jatketaan yhteistyötä Tukesin kanssa.

Suomen Latu noudattaa henkilötietojen käsittelemisessä EU:n tietosuojaa-asetusta ja on laatinut rekisteriselosteet tarvittavista rekistereistä. Yhdistyksille tarjotaan ohjeistusta ja materiaalia tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyen.

7.10. Suomen Ladun Palveluyhtiö, muut omistukset ja osakkuudet

Suomen Ladulla on kiinteistöihin ja tontteihin liittyvää omaisuutta Lapissa ja Sastamalassa (Akuma ja Utsjoella, Kiilopää Saariselällä, Ylläskartano Kolarissa sekä Jeris Muoniossa ja Ellivuori Sastamalassa). Lisäksi Suomen Latu omistaa pienen määrän pörssiosakkeita. Järjestö omistaa 100 % Suomen Latu Palveluyhtiö Oy:stä, jonka tehtävänä on Kiilopään Outaladun myyntiprojektin loppuunsaattaminen. Järjestö omistaa myös määräosan 25/30 osaa Kiinteistö Oy Kiilopään Tunturiretket -yhtiöstä, joka omistaa majoituskohteen Pohjan Tyttäret ja -Ukon Kiilopäällä.

Suomen Ladun Ylläksellä omistama Ylläskartano kiinteistöineen on vuokrattu 7 Fells Hostel- nimiselle

yritykselle toistaiseksi voimassa olevalla vuokrasopimuksella. Suomen Latu ylläpitää kohteen toimintoja tekemällä kohteessa ns. pakolliset ylläpitoon liittyvät korjaus- ja huoltotoimenpiteet, jotka toteutetaan yhteistyössä vuokralaisen kanssa.

7.11. Hankkeet

Tässä kappaleessa esitellään hankkeet, joita toteutetaan ulkopuolisella rahoituksella.

7.11.1. LUODE-hanke

LUODE-hanke (luonto ja taide nuorten työelämätaitojen oppimisympäristönä) on vuosina 2018-2020 toteutuva kuuden osatoiteuttajan ESR-rahoitteinen hanke 15-29-vuotiaille.

Suomen Latu vastaa osatoteuttajana nuorten mahdollisuudesta osallistua ohjausvalmiuksia kehittävään luontoliikuntaan ja vapaaehtoistyöhön Suomen Ladun jäsenyhdistyksissä.

Suomen Latu on hankkeessa myös kehittämässä luontoliikuntapainotteisen sisällön tuomisesta TET- ja TTO-materiaalipakettien suunnitteluun ja ottaa hankkeen aikana harjoittelijoita Suomen Ladulle testaamaan luontopainotteisia harjoittelun sisältöjä ja käytäntöjä.

Vuonna 2019 LUODE-hanke kouluttaa nuorille lumenveiston ohjaamista. Lumenveiston koulutuksia järjestetään vuoden aikana kaksi. Toinen koulutus järjestetään Lahdessa helmikuussa ja toinen Lumenveiston SM-kisojen alueella tammikuussa. Nuoret ovat mukana isoissa talvitapahtumissa ohjauksessa perheille matalan kynnyksen lumenveistoa. Toisena koulutettava lajina nuorille on frisbeegolf. Frisbeegolf-koulutuksia tullaan järjestämään nuorille vuoden aikana

kaksi. Yksi Frisbeegolf-koulutus järjestetään Suomussalmella 18.5.

Hankkeen aikana testataan ja kehitetään erilaisia ulkoilutapoja yhdessä nuorten kanssa. Vuonna 2019 jatketaan taidepainotteisten luontoretkien pilotointia ja kehittämistä sekä kehitetään yhdessä nuorten kanssa metsämysteeriö-konseptia jäsenyhdistyksille.

LUODE-hanke on vahvasti mukana monessa Suomen Ladun teemapäivässä ja kampanjassa ja edistää niissä nuorten osallistumista järjestelyihin ja ohjelmien toteutukseen. LUODE-hanke on mukana ainakin seuraavissa tapahtumissa: Ulkona kuin lumiukko, Lumenveiston SM-kisat, Unelmien liikuntapäivä ja Nuku yö ulkona- tapahtuman Metsähotelissa Kiilopäällä.

Hankkeen aikana Suomen Latu Oittalla toteutetaan yhteistyössä alueen oppilaitosten kanssa nuorille luontoliikuntapainotteisia koulupäiviä, jotka tukevat uutta opetussuunnitelmaa ja monialaista oppimista.

Hankkeen avoimista koulutuksista ja piloteista tiedotetaan aluetyöryhmien kautta.

LUODE-hankkeen omarahoitusosuus on 28 010 euroa.

7.11.2. Perheliikuntahankkeet

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama Perheliikunnan kehittämishanke päättyy 31.7.2019. Hankkeen aikana 2016-2019 on kehitetty toimintamalleja erityisesti matalan kynnyksen ja lähiluonnossa tapahtuvaan ulkoliikuntaan. Näistä on tuotettu materiaaleja ja ns. tuotekortteja hyödynnettäväksi yhdistysten tapahtumissa ja perheiden omatoimisissa liikunnassa. Nämä tuotekortit saatetaan yhdenmukaiseen ja innostavaan muotoon ja näi-

den pohjalta laaditaan ns. vuosikello helpottamaan yhdistysten perhe-toiminnan suunnittelua. Keväällä yhdenmukaistetut tuotekortit myös lanseerataan valtakunnallisella viestinnällä.

Hanke on mukana Suomen Ladun valtakunnallisissa ja paikallisissa tapahtumissa, mm. Angry Birds Go Snow -tapahtumissa ja #Ulkona-KuinLumiukko-kampanjassa. Hankkeen myötä myös yhdistysten jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja tuodaan näkyväksi.

Viimeisenä hankevuotena pilotoidaan matalan kynnyksen perhelajeina pyöräilyä ja jatketaan perheretkeilyn toimintamallien ideointia. Yhdistyksille lanseerataan luonnossa tapahtuva metsäseikkailupeli Tunteet Hukassa, joka on suunniteltu erityisesti varhaiskasvatikäisten mutta myös perheiden tunnetaitojen opetteluun luonnon avulla. Aiheesta järjestetään työpajoja jäsenyhdistyksille ja koulutusta varhaiskasvatukseen pilotoidaan.

Suunnitellaan ja pilotoidaan uudenlainen perheliikunnan konsepti

“Seikkailevat perheet”. Suunnittelu ja valmistelu aloitetaan hankkeen aikana, varsinainen toiminta yhdistyksissä alkaa syksyllä 2019 hankkeen jälkeen. Mallissa etsitään vanhempia/isovanhempia, jotka haluavat oman lapsensa tai lapsenlapsensa kanssa järjestää valmiiden toimintamallien avulla muille perheille hauskaa ulkoilua. Seikkailevat perheet -toiminnalle haetaan hankerahoitusta ja mikäli se myönnetään, hanke käynnistyy 1.8.2019.

Hankkeessa suunnitellaan Suomen Latu Oittaalle toimintaa, joka vahvistaa alueellista roolia perheiden liikunnan edistäjänä. Hankkeen aikana Oittaalla toteutetaan matalan kynnyksen avoimia tapahtumia, jotka sopivat koko perheelle. Tapahtumissa esitellään erilaisia ulkoilun muotoja, joita perheiden on mahdollista harrastaa myös omatoimisesti.

Suomen Latu on pääyhteistyökumppani myös Folkhälsanin Naturkraft för familjer -hankkeessa ja vastaa hankkeen suomenkielisestä toiminnasta. Kolmivuotisessa hankkeessa (2019-2021) tuotetaan

erilaisia luontoliikunnan sisältöjä perheitä osallistavilla menetelmillä. Hanke toteutuu mikäli Stea myöntää rahoituksen.

7.11.3. Muut hankkeet

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetaan avustusta pulkkamäki-hankkeelle, jonka tavoitteena on luoda konsepti uusien, turvallisten pulkkamäkien rakentamiseksi ja ylläpitämiseksi kunnissa. Hanketta ei toteuteta, jos rahoitusta ei saada.

Järjestö on vuorovaikutuskumppanina Liikunnallinen elämäntapa kestävän kasvun aikaansaajana -projektihakemuksessa. Turun yliopiston koordinoimassa hankkeessa muita kumppaneita ovat UKK-instituutti, VTT, SYKE, Turun kauppa- korkeakoulun markkinoinnin laitos sekä Jyväskylän yliopiston Liikunta-tieteellinen tiedekunta.

8. TALOUS

Suomen Latu ry on yleishyödyllinen aatteellinen yhdistys, jonka toiminnan rahoitus perustuu palvelutuotoihin, jäsenmaksuihin, opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään toiminta-avustukseen, muuhun omaan varainhankintaan sekä ministeriöiden ja muiden julkisyhteisöjen myöntämiin projektiavustuksiin.

Suomen Ladun aatteellinen toiminta jatkaa vahvalla pohjalla, varsinaista toimintaa on suunnitteilla kokonaisuutena saman verran kuin vuonna 2018. Onnistuneet toimenpiteet omassa varainhankinnassa ja liiketoiminnan hyvä tulos sekä jäsenmäärän kasvun myötä nousevat jäsenmaksutuotot ovat luoneet hyvän pohjan järjestön ydintoiminnalle.

8.1. Talousarvio

Suomen Ladun varsinaisen toiminnan budjetoitu kulujäämä vuodelle 2019 on 2 267 588 euroa. Omasta varainhankinnasta (sis. jäsenmaksut, liiketoiminnan tuotot sekä muun omatoimisen varainhankinnan tuotot) kertyy 1 275 406 euroa.

Ulkopuolisilla avustuksilla rahoitettavaa hanketoimintaa on suunnitteilla viidenes vähemmän kuin vuodelle 2018. Toimintaan haetaan ministeriöiltä ja muilta julkisyhteisöiltä avustuksia yhteensä 922 197 euroa, josta 820 000 euroa Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustuksena ja 102 197 projektiavustuksina. Avustusten osuus kokonaistuotoista on 33 %.

Omaisuseristä on talousarvioon otettu yhteensä 183 284 euron vuosipoistot.

8.2. Jäsenmaksut

Jäsenmaksut ovat Suomen Ladun merkittävin omatoimisen varainhankinnan tulonlähde. Suomen Ladun jäsenmaksuosuudet vuodelle 2019 ovat:

- henkilöjäsenmaksu 16,00 €
- rinnakkaisjäsenmaksu 9,50 €
- perhejäsenmaksu 24,50 €
- nuoriso- ja opiskelijajäsenmaksu 9,50 €
- yhteisöhenkilöjäsenmaksu 16,00 €
- suoraan liittyneet 47,00 €
- jäsenyhdistyksen kannattajajäsen 16,00 €

Yhteisöhenkilöjäsenmaksu on jäsenelle sama kaikissa yhdistyksissä, 28 €.

Jäsenmaksut tilitetään keskitetyssä jäsenmaksulaskutuksessa mukana oleville jäsenyhdistyksille neljästi vuodessa: helmi-, huhti-, kesä- ja joulukuussa.

Jäsenmaksukertymän ennustetaan kasvavan 5 prosenttia vuoden 2018 talousarviosta yhteensä 1 066 900 euroon. Jäsenmaksutuottoja odotetaan yhteensä 1 720 806 euroa, josta yhdistyksille tilitetään 653 906 euroa.

8.3. Muu varainhankinta

Suomen Ladun muu varainhankinta koostuu liiketoiminnan tuotoista Suomen Latu Kiilopäältä sekä Ylläskartanosta, Ulkoilukalenterista vuosittain saatavista keräystuotoista sekä yhteistyösopimuksista. Muusta omasta varainhankinnasta kertyy 257 705 euron tulos.

8.4. Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta, pääasiassa maanvuokratuotoista, kertyy 41 300 euron nettotulos.

8.5. Investoinnit

Suomen Latu Kiilopään korjausinvestointiin varataan 80 000 euroa. Investointi on tarkoitettu rahoittamaan tulorahoituksella. Muut investoinnit ovat lähinnä kalustoinvestointeja liittyen myös toimiston toimitilavaihdokseen.

8.6. Velkapääoma

Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään suunnitelman mukaisesti 185 652,44 eurolla. Toimintaa tuke mattoman omaisuuden realisointia tullaan tarvittaessa jatkamaan huomioiden ympärillä vallitseva taloustilanne ja omaisuserien myyntiarvon kehitys. Mahdollisia realisoituvia myyntivoittoja ei ole otettu talousarvioon. Käytössä on 150 000 euron tililimiitti.

SUOMEN LATU RY

TALOUSARVIO 2019	JÄRJESTÖTOIMINTA	TOIMINTAKESKUKSET	HANKETOIMINTA	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
		Paloheinä, Oittaa Akumaja, Kiilopää, Yläskartano	Seikkailevat perheet, Perheliiikunta-, Luode- ja Pulkkamäkihanke	TALOUSARVIO 2019	TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2017
VARSINAINEN TOIMINTA						
Kurssit ja koulutukset	75 450	36 000		111 450	101 440	118 870
Yhteisöliikunta	84 500	8 000		92 500	95 600	83 360
Järjestötapahtumat	63 500			63 500	25 000	38 000
Osanottomaksut	223 450	44 000		267 450	222 040	240 230
Materiaalit	14 700			14 700	11 300	10 100
Viestintä ja tiedotus	70 000			70 000	87 500	87 450
Hiihtopalvelu- ja välinevuokraustoiminta		143 000		143 000	70 000	66 000
Retkeilykeskusten tuotot		9 000		9 000	12 000	11 000
Muut tuotot	67 950		1 000	68 950	38 250	20 000
Muut tuotot yhteensä	152 650	152 000	1 000	305 650	219 050	194 550
Tuotot yhteensä	376 100	196 000	1 000	573 100	441 090	434 780
Henkilöstökulut	-1 043 332	-109 500	-114 640	-1 267 472	-1 140 256	-1 104 108
Poistot	-11 284	-5 500		-16 784	-17 500	-12 000
Vuokrakulut	-84 200	-2 000	-2 400	-88 600	-105 010	-126 010
Ulkopuoliset palvelut	-284 800	-7 000	-13 760	-305 560	-356 907	-353 427
Matka- ja majoituskulut	-244 932	-1 500	-12 500	-258 932	-247 380	-248 245
Materiaalikulut	-343 400	-24 030	-19 600	-387 030	-377 460	-381 020
Toimistokulut	-206 040	-5 100	-1 000	-212 140	-220 660	-218 880
Muut toimintakulut	-259 070	-39 750	-5 350	-304 170	-231 926	-187 324
Muut kulut yhteensä	-1 422 442	-79 380	-54 610	-1 556 432	-1 539 343	-1 514 906
Kulut yhteensä	-2 477 058	-194 380	-169 250	-2 840 688	-2 697 099	-2 631 014
VARS. TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-2 100 958	1 620	-168 250	-2 267 588	-2 256 009	-2 196 234

VARAINHANKINTA										
Jäsenmaksut	1 720 806					1 720 806	1 612 300			1 583 800
Jäsenmaksutilitys	-653 906					-653 906	-596 500			-586 000
Keräystuotot	75 000					75 000	161 000			75 000
Toimintakeskusten varainhank. tuotot		16 000				16 000	8 000			8 000
Muut varainhankinnan tuotot	118 495					118 495	86 495			124 095
Liiketoiminnan tuotot	0	2 390 500				2 390 500	2 277 300			2 014 700
Varainhankinnan tuotot	1 260 395	2 406 500	0	0	0	3 666 895	3 548 595			3 219 595
Henkilöstökulut	-49 199	-3 750				-52 949	-50 200			-23 952
Toimintakeskusten varainhank. muut kulut		-9 000				-9 000	-4 000			-3 000
Muut varainhankinnan kulut	-172 500					-172 500	-186 500			-143 850
Liiketoiminnan kulut		-2 157 040				-2 157 040	-2 032 816			-1 825 437
Henkilöstökulut		-648 350				-648 350	-589 170			-570 000
Poistot		-166 500				-166 500	-166 900			-172 771
Muut kulut		-1 342 190				-1 342 190	-1 276 746			-1 082 666
Varainhankinnan kulut	-221 699	-2 169 790				-2 391 489	-2 273 516			-1 996 239
Varainhankinta yhteensä	1 038 696	236 710	0	0	0	1 275 406	1 275 079			1 223 356
SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA										
Sijoituksen ja rahoituksen tuotot	45 000					45 000	43 500			43 200
Sijoituksen ja rahoituksen kulut	-3 700					-3 700	-8 920			-12 100
Sijoitus yhteensä	41 300	0	0	0	0	41 300	34 580			31 100
OMATOIMINEN KULUJÄÄMÄ	-1 020 962	238 330			-168 250	-950 882	-946 350			-941 778
AVUSTUKSET										
OKM:n toiminta-avustus	820 000					820 000	820 000			790 000
Muut valtion erityisavustukset					102 197	102 197	83 500			97 250
Muut yleisavustukset					0	0	42 930			
Avustukset yhteensä	820 000	0	102 197	0	102 197	922 197	946 430			887 250
TILIKAUDEN TULOS	-200 962	238 330	-66 053	-28 685	80	-54 528	80			-54 528
SUOMEN LATU RY YHTEENSÄ										
Tuotot	2 501 495	2 602 500	103 197			5 207 192	4 979 615			4 584 825
Henkilöstökulut	-1 092 531	-761 600	-114 640			-1 968 771	-1 779 626			-1 698 060
Poistot	-11 284	-172 000	0			-183 284	-184 400			-184 771
Muut kulut	-1 598 642	-1 430 570	-54 610			-3 083 822	-3 015 509			-2 756 522
Tulos	-200 962	238 330	-66 053			-28 685	80			-54 528

OTA YHTEYTTÄ SUOMEN LADUN HENKILÖKUNTAAN

YLEISJOHTO

Eki Karlsson
Toiminnanjohtaja
eki.karlsson@suomenlatu.fi
Puh 044 328 3286

OSALLISTU-TIIMI

Mika Asikainen
Järjestöpäällikkö
mika.asikainen@suomenlatu.fi
Puh 0400 251 389
Osallistu-tiimin esimies, Suomen Ladun hallituksen
sihteeri, vapaaehtoistoiminta, geokätköily

Johanna Yli-Opas
Yhdistyspalvelun vastaava
johanna.yli-opas@suomenlatu.fi
Puh 040 546 6518
Yhdistystoiminnan kehittäminen, järjestön kokoukset
ja vapaaehtoistoiminta

Sara Väinölä
Jäsenpalvelun vastaava
sara.vainola@suomenlatu.fi
Puh 09 8567 7450
Jäsenpalvelu, Ankkuri-jäsenrekisterin pääkäyttäjä

Elli Keisteri-Sipilä
Hankesuunnittelija, Luode-hanke
elli.keisteri-sipila@suomenlatu.fi
Puh 050 327 1202
Luonto ja taide nuorten työelämätaitojen oppimis-
ympäristönä -hanke (LUODE)

ULKOILE-TIIMI

Nina Räike
Koulutuspäällikkö
nina.raike@suomenlatu.fi
Puh 044 722 6312
Ulkoile-tiimin esimies, lasten ja perhetoiminnan
vastaava, koulutustoiminnan suunnittelu, toteutus ja
koordinointi, Luonnossa kotonaan

Juhani Lehto
Laji- ja tapahtumapäällikkö
juhani.lehto@suomenlatu.fi
Puh 044 722 6320
Twitter: @JuhaniLehto
Lajitoiminnan kehittäminen, valtakunnalliset tapahtumat

Tiia Eskelinen
Lastentoiminnan suunnittelija
tiia.eskelinen@suomenlatu.fi
Puh 044 722 6305
Muumien ulkoilukoulut, Metsämörri-kurssitoiminta

Sirkku Juntunen
Kurssitoiminnan vastaava
sirkku.juntunen@suomenlatu.fi
Puh 050 559 7446
Kurssi- ja koulutustoiminta, ohjaajarekisteri, ohjaajaklubi

Susanne Blomqvist
Hankesuunnittelija
susanne.blomqvist@suomenlatu.fi
Puh 044 722 6322
Perheliikunta, Perheliikunnan kehittämishanke

Reija Koivu
Lastentoiminnan suunnittelija
reija.koivu@suomenlatu.fi
Puh 050 513 6540
Metsämörri-kurssitoiminta, Tunteet Hukassa -metsä-
seikkailu, Hyvinvointia luonnosta

Wilhelm Stenbacka
Aikuisliikunnan suunnittelija
wilhelm.stenbacka@suomenlatu.fi
Puh 050 431 3464
Hiihdon asiantuntija (hiihtokiertueen ja hiihtotapahtu-
mien vastaava). Lajivastuut: polkujuoksu, sauvakävely,
kävely ja lumikenkäily. Uusien lajien kehittäminen ja
koordinointi.

Saija Suominen
Aikuisliikunnan suunnittelija
saija.suominen@suomenlatu.fi
Puh 0503560276
Retkeily, frisbeegolf, pyöräily, kiertueiden ja tapahtumien koordinointi

Ville Mattinen
Maastopyöräilyn asiantuntija
ville.mattinen@suomenlatu.fi
Puh 044 560 8083

Päivi Pälvimäki
Talviuinnin koordinaattori
paivi.palvimaki@suomenlatu.fi
Puh 050 413 3413

Hanna Okkonen
Aikuisliikunnan suunnittelija
Opintovapaalla 30.11.2019 saakka

VAIKUTA-TIIMI

Panu Könönen
Viestintä- ja markkinointipäällikkö
panu.kononen@suomenlatu.fi
Puh 040 703 6209
Twitter: @PanuKononen
Latu&Polku-lehden päätoimittaja, ulkoinen viestintä ja brändi

Anne Rautiainen
Yhteiskuntasuhteiden asiantuntija
anne.rautiainen@suomenlatu.fi
Puh 050 545 6539
Ulkoilun ja luonnon virkistyskäytön edistäminen, valtakunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvonta. Paikallisen vaikuttamisen tukeminen. Jokamiehen oikeudet.

Marianne Holmberg
Viestinnän suunnittelija
marianne.holmberg@suomenlatu.fi
Puh 044 722 6316
Liikuttaja-lehti, järjestöviestintä, uutiskirjeet, verkko-kauppa

Sampsa Sulonen
Viestinnän suunnittelija
sampsa.sulonen@suomenlatu.fi
Puh 040 834 3174
Sosiaalinen media, sisällöntuotanto, verkkomarkkinointi

Petteri Tiainen
Markkinoinnin suunnittelija
petteri.tiainen@suomenlatu.fi
Puh 050 556 6844
Angry Birds go Snow - ja #UlkonaKuiniLumiukko-kampanja

Hanna Laakso
Markkinoinnin suunnittelija
Vanhempainvapaalla

HALLINTO- JA TALOUSTIIMI

Timo Nisula
Talouspäällikkö
timo.nisula@suomenlatu.fi
Puh 0400 774 421
Kirjanpito, maksuliikenne, osto- ja myyntireskontra, vakuutusasiat, Akumaja

WWW.SUOMENLATU.FI